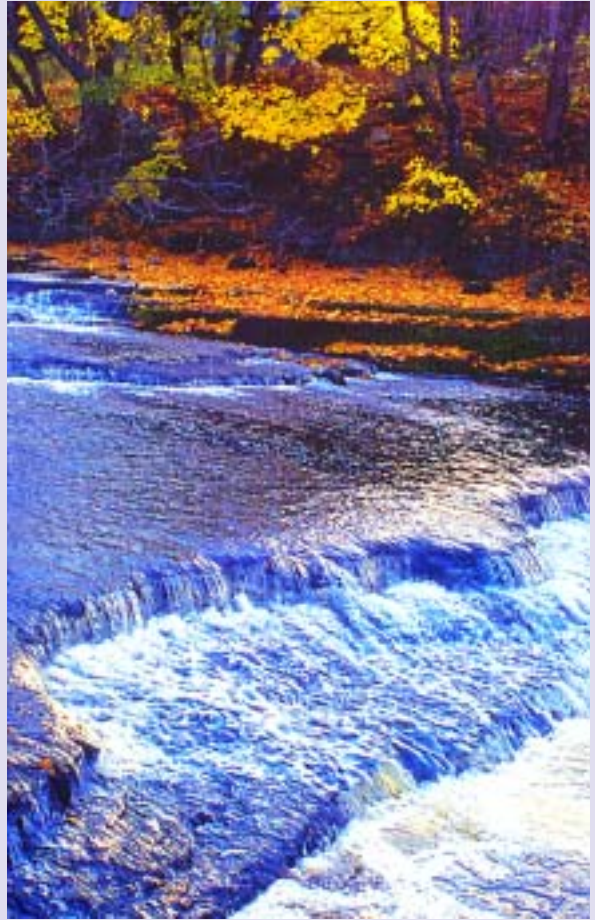

URANTIALANE

EESTI URANTIA ASSOTSIATSIOONI AJAKIRI 9/SÜGIS 2004

- Urantia liikumise ajalugu:
*Urantia Vennaskonna kool,
rahvusvaheline levik,
organisatsiooniline konflikt ja muutus,
lugejaskonna areng 1990 kuni 2004,
Rahvusvahelise Urantia
Assotsiatsiooni asutamine,
Fellowshipi tegevus,
Urantia raamatu väljaandmine*
- Teadus Urantia raamatus
- 21. sajand – kas vaimne murrang?
Peep Sõber
- Urantia raamatu lugemine
kui mõtlemise kool
Jeffrey Wattles

*"Inimelu kõrgeim väärtus seisneb väärtuste kasvus, tähenduste arenemises
ja nende mõlema kogemuse omavahelise kosmilise seose tekkimises.
Selline kogemus on võrdväärne jumalateadvusega."*

URANTIA RAAMAT

URANTIA LIIKUMISE AJALUGU

(ALGUS URANTIALASES NR 7)

KOOSTATUD MARK KULIEKE, "BIRTH OF A REVELATION" JA "THE GOLDEN YEARS" PÕHJAL

URANTIA VENNASKONNA ASUTAMINE (JÄRG)

Juhtnööride seas, mida nad said, olid meeldetuletused, et "... parim valitsus maailmas on see, mis valitseb kõige vähem, et valitsuse tõeline eesmärk on takistada valitsemist, ja et valitsus, mis takistab kõige rohkem valitsemist, on parim, sest annab üksikisikule vabaduse – lubab talle tema vabadused ja võõrandamatud õigused, kuid takistab kiskjalikke rühmitusi sekkumast neisse vabadustesse ... Kui kõik inimesed oleksid vaimust juhitud, poleks neil vaja rohkem valitsust, kui on Havonas." (vt ka 803:6)

Doktor kirjutas: "Urantia raamatu avaldamise ajal tehti meile palju ettepanekuid meetodite osas, mida peaksime rakendama selle levitamisel. Need juhtnöörid võib kokku võtta järgmiselt:

"Õppige tundma meetodeid, mida kasutas Jeesus, kui ta maa peal oma tööd tegi. Pange tähele, kui vaikselt ta töötas algul – nii sageli isegi pärast imet hoiatas ta abisaajaid, öeldes: "Ära räägi ühelegi inimesele, mis sinuga juhtus.""

Meile anti nõu vältida kõiki pingutusi, saavutamaks varajast ja uhket tunnustust."

Kontaktikomisjoni hoiatati spetsiaalselt, et nad kasutaksid ilmutuse levitamiseks muid meetodeid peale massimeedia. Neil kästi hoida Urantia raamatut avaliku tähelepanu eest, kuni on olemas juba "tuhandeid õpperühmi".

Kontaktikomisjonile öeldi:

"Üks asi peab selgeks saama: mitte midagi ei tohi ette võtta, takistamaks iga üksiku inimese energilisi ja innukaid jõupingutusi tutvustada Urantia raamatut neile erinevatele inimestele, kellega ta kokku puutub."

URANTIA VENNASKONNA KOOL

Urantia Vennaskonna varase tegevuse hulka kuulus oma kooli organiseerimine, mis alustas esimest õppeaastat 19. septembril 1956. Koos kooli asutamisega lakkas Seitsekümmend kohtumast. Kooli programm oli selgesõnaline ja nõudlik. Doktor ütles: "Pärast kolmeaastast õpetust saadav kraad on "Ordineeritud õpetaja". Lühem õppekursus annab staatuseks "Sertifitseeritud juht".

Kooli juhatas Urantia Vennaskonna haridus-komitee. Algselt oli programm mõeldud suvekoolina, mis oleks toimunud Pine Lodge'is Beverly Shores'is Indianas. Osteti maatükk, et õppurid elades krundile ehitatud majakestes valmistuks minema laia maailma kui uue ilmutuse õpetajad ja juhid. Lõpuks taibati, et niisugusele programmile võivad kogu suve pühendada ainult elukutselised õpetajad või pensionärid. Urantia Vennaskond soovis värvata õpetajate korpuse laialdasest uskujate ringist.

Õppekava oli mitmekesine: Urantia raamatu doktriinid; teadus Urantia raamatus;

teemaõpingud; Jeesuse elu ja õpetused; I ja II osa analüütiline uurimine; Piibli – Vana ja Uue Testamendi ajalugu; Piibli raamatud; konfessioonid, sektid ja kultused; antiik- ja moodne filosoofia; maailmareligioonid; evangeeliumi harmoonilisus; Urantia Vennaskond – organisatsioon ja koosseis; hariduspsühholoogia; kõnelemine ja õpetamine. Õpikud olid ette valmistatud “kasutamiseks koolis ja kasutamiseks tulevikus kirjavahetuskoolis, mis kahtlemata tekib,” rääkis doktor.

Urantia Vennaskonna Kooli esimene lõpuaktus toimus 24. septembril 1958. Seitsmekümnest osalejast said kümme kolmeaastase kursuse järel ordineeritud õpetaja, kuus sertifitseeritud juhendaja kraadi. Neli inimest väljastpoolt Chicagot said Sertifitseeritud Ajujuhendaja tunnistuse, sest kool ei tegutsenud väljaspool Chicago areaali. Need õpetajad olid lisaks formaalsele õppekursusele, kaasa arvatud kirjalikud eksamid, praktiseerinud kohalikes õpperühmades.

RAHVUSVAHELINE LEVIK

Urantia raamatu vastu tekkis otsekohe rahvusvaheline huvi. Eriti märkimisväärne huvi oli Austraalias ja Uus-Meremaal. Urantia Sihtasutus sai 1956. a. kirja, kus uuriti, millistel tingimustel saab raamatu tõlkida prantsuse keelde. Urantia raamatut kingiti üle kogu maailma raamatukogudele ja kirjavahetus paljude maadega laienes. Esimesed kümme aastat oli raamatu müük vähene, keskmiselt 50 raamatut kuus.

Pärast kõigi osapoolte vahelist märkimisväärset koostööd ilmus 1962 Urantia raamatu esimene, prantsuskeelne tõlge “La Cosmogonie d’Urantia”. Prantsuse keelt kõnelevates riikides, iseäranis Prantsusmaal, hakkas lugejaskond suurenema.

Urantia Vennaskonna kolmas president esitas 20. augustil 1964 ülevaate aastate 1955 kuni 1964 kohta, võttes kokku esimese üheksa aasta saavutused, millest paljud on siinkohal ka üles loetud.

Ta kandis ette, et raamatu esimene trükk (10 000 eksemplari) on otsakorral ja varsti on vaja teist trükki. Ta märkis ka vajadust laiendada Urantia Vennaskonna Kooli Chicagost väljapoole. “Paljud õpperühmad üle kogu riigi anuvad härdalt meilt õpetajaid ja juhte,” rääkis ta. Jätkus ka kvartalikirja “The Quarterly Newsletter” ilmumine. Ettepanekud ja abi kohalikelt seitsidelt võeti hästi vastu ja see oli väga oluline.

1960-ndate aastate keskpaik ja lõpuastad tõid kaasa muutuse ja kiirema kasvu. Alates aastast 1963 peeti suviseid õppesessioone Diversey Parkway 533, kus mõlemal, nii Urantia Sihtasutusel kui Urantia Vennaskonnal oli oma kontor. Mõne päeva jooksul igal aastal said ligikaudu 100 õppurit üle kogu Ameerika Ühendriikide võimaluse õppida ja vennastuda. Ajavahemikus 1963 kuni 1972 toimus kuus suvesessiooni. Paljud nende programmide raames kõnelejad olid Urantia Vennaskonna Kooli ordineeritud õpetajad või sertifitseeritud juhid, kuid nad ei pidanud tingimata olema selle kooli lõpetanud. Neil huvitavatel ja innustavatel kokkusaamistel esinesid samuti kogenud kõnelejad teistestki piirkondadest.

1966 hakkas Urantia raamatu müük järsult suurenema. Sel aastal müüdi ligi 700 eksemplari, 1973. aastaks oli see tõusnud juba peaaegu 10 000-ni, sama tase säilis aastani 1980. Aastal 1967 ilmus ingliskeelse väljaande teine trükk (25 000 eksemplari). Raamatu hind oli 1963. aastal 12 dollarit. Raamatu ümbrisele lisati Urantia Sihtasutuse aadress, sest esimesel trükil ei olnud aadressi. See oli tahtmatult loonud Raamatu ümber kavandatust suurema salapära atmosfääri. Sihtasutuse aadress lisati ka Urantia raamatu hilisematesse väljaannetesse. 1970. aastate keskel anti välja spetsiaalne brošüür, milles kirjeldati kahte organisatsiooni –

Urantia Sihtasutust ja Urantia Vennaskonda. Selle mõjul võtsid paljud uued lugejad kontakti keskasutustega.

Üks kõige tähtsamaid arenguid 1970. aastatel oli õpperühmade arvu suurenemine: üle kogu maailma oli juba umbes 250...300 õpperühma. Üks peakorterite kontori peamisi funktsioone oli uute lugejate juhatamine nende rühmade juurde. Urantia Sihtasutus sai järeleparimisi ja suunas need Vennaskonnale, kellel selleks ajaks oli juba uute lugejate aitamiseks loodud piirkondlike esindajate võrk.

Rahvusvaheline areng läks edasi. Soomes tegeles üks rühm aastast 1970 Urantia raamatu lugemise ja tõlkimisega. Nende aktiivsus üha suurenes ja usaldusisikud külastasid neid pühendunud lugejaid tihti. Pidevalt reisis neisse riikidesse, kus õpperühmad arenesid. Esimesed hispaania keelt kõnelevad lugejad, kes otsisid hispaaniakeelset tõlget, olid Columbiast. 1978 käisid nad Chicago peakorterite kontoris. Lugejate rühmad tekkisid ka Belgias, Kanadas, Hollandis – kus raamat oli ka tõlkimisel, Itaalias – kus samuti tegeldi tõlkimisega, ja Indias. Urantia raamatuid jagati peaaegu igale rahvale. Heade tõlgete taotlused hakkasid võtma palju aega ja tähelepanu.

Nende aastate energia ja entusiasm olid märkimisväärsed. Kõikjal muutusid inimesed aktiivseteks osalejateks Urantia liikumises. Oli ette näha kasvuraskusi, kuid inimesed kavatsesid oma arusaamatused lahendada sõbralikult. Inglisekeelse väljaande kuues trükk, 25 000 eksemplari, ilmus 1978. Jaanuariks 1980 oli laiali jagatud 100 000 raamatu eksemplari. Sama aasta 2. jaanuaril pühitses Urantia Vennaskond oma 25. sünnipäeva.

1966 tegi Urantia Sihtasutus järjekordse sammu nime “Urantia” kaitseks. Üks usaldusisikutest selgitas: “Varasematel aastatel esines mõningast mitteametlikkust selles osas, kuidas seltsid andsid sõna “Urantia” ning kontsentriiliste ringidega märgi kasutamise luba. Mõnedele, kuid mitte kõigile seltsidele on antud kirjalikud volitused kasutada ringide sümbolit. Ilmselt pole mõnedel seltsidel kunagi olnud mingit kirjalikku luba kasutada oma nimes sõna “Urantia”.”

1971. aastal registreeriti Ühendriikides sõna “Urantia” ja kontsentriilsed ringid Urantia Sihtasutuse kaubamärkidena ja 1972. aastal liikmeskonna märkidena. Sihtasutusel tuli oma õigusi kaitsta Urantia Massaaži ja Urantia Kaubandusfirma vastu.

1986. aastal kirjutati alla leping sõltumatu tõlkefirmaga Urantia raamatu hispaaniakeelse tõlke saamiseks. Urantia Sihtasutus organiseeris selle tõlke heaks rahakogumise kampaania.

Erutav areng toimus 1989, kui Soomes asutati Urantia Selts. See rühm oli kannatlikult töötanud soomekeelse tõlke kallal juba peaaegu kaks aastakümnet. Nad ootasid oma tõlke ilmutist, mis toimus lõpuks aastal 1993.

ORGANISATSIOONILINE KONFLIKT JA MUUTUS

Vaatamata paljudele positiivsetele projektidele ja esimese kolmekümne viia aasta arengule, kasvasid pinged niihästi Urantia Sihtasutuse kui ka Urantia Vennaskonna sees. Pinged tekkisid ka nende kahe organisatsiooni endi vahel. Konflikti on kõige kergem mõista, kui vaadata uuesti üle erinevad filosoofiad ja vaatekohad, mis domineerisid noores liikumises 1970. aastate keskpaigast kuni 1980. aastate lõpuni.

Kontaktikomisjoni liikmete tegevus näitas, kui ülivajalik on kaitsta, säilitada ja hoida saladuse katkematut joont rohkem kui nelja aastakümne jooksul, see saladuses hoidmine puudutas kontakti, meetodit ja tekste, millest sai Urantia raamat. Saladuse ja kaitse vajadust jagas ja edendas ka Foorum, nagu näha saladuse hoidmise lepetest, olgu suulistest või

kirjalikest, mida ilmutajad nõudsid Foorumi liikmetelt ilmutuse unikaalset loomust arvestades.

Kaitsev ja säilitav suhtumine, mis oli vajalik raamatu targaks avalikuks levitamiseks, tegi raskeks mõned ülekande aspektid teksti esitamisel avalikkusele Urantia raamatuna 1955. aastal. Mure, mida tundsid Kontaktikomisjoni ja Foorumi liikmed, sai konkreetse kaju, kui Urantia raamatu esimene eksemplar viidi Chicago all-linna raamatupoodi. Nagu Kontaktikomisjoni liikmed on arvukatele lugejatele rääkinud, muretsesid nad raamatu esimese eksemplari saatuse pärast. Raamatupoes kontrollimas käies, et näha, kes esimese raamatu eksemplari ostab, avastasid nad, et see oli juba müüdud.

Nende jaoks, kes olid suurema osa oma elust pühendanud järelevalvele, et tekst satuks maailma avalikult ja kitsendusteta, oli kõik see raske. Kolme järgmise aastakümne jooksul jäid nad kogu aeg ettevaatlikuks ja jätkasid kaitse praktikat. See koos ilmutajate eelmiste juhtnööridega nimetuse "Urantia" mitteküllaldase kaitse kohta ja autorikaitse seaduse tõlgendamine nende juriidilise nõuandja poolt arenesid praktikaks, mis 1970.–80. aastatel muutus üha konservatiivsemaks.

Enne aastat 1982 ei lubanud Urantia Sihtasutuse autorikaitse juhendid ühelgi lugejal kasutada ühtki osa Urantia raamatust selleks, et avaldada selle kohta mingeid artikleid või uurimusi või teha ettekandeid konverentsidel. 1982. aasta juhtnöörid garanteerisid mõningase lubatava kasutuse, kuid Urantia raamatust tohtis lugeda valjusti, avalikult (mitte õpperühmades või konverentsidel), ainult 500 sõna, ilma et oleks vaja olnud Urantia Sihtasutuse kirjalikku luba. Sihtasutus nõudis, et kõik seltsid sõlmiksid kaubamärkide "Urantia" ja kontsentriliste ringidega sümboli kasutamise kohta litsentsilepingu.

Esimestel Urantia raamatu aastakümnetel olid paljud lugejad ja Urantia Vennaskonna liikmed Foorumi veteranid või nende vahetud järeltulijad. Loomulikult tõid nad liikumisse kaasa oma kaitsva suhtumise. Aga kui liikumisega ühines üha uusi liikmeid ja aina rohkem vanu liikmeid suri, saavutasid Foorumi-järgsed lugejad organisatsioonilistes küsimustes küpsuse. Järgnes nihe selle lugejateosa suunas, kes soovisid vähemate piirangutega lähenemist.

Pinged nende erinevate filosoofiade vahel kasvasid. Oli neid, kes tahtsid hoida kiirenenud kasvu ohje pingul, ja neid, kes oleksid lasknud ohjad lõdvaks galopi jaoks. Pinged lugejaskonnas mõjutasid mõlemat, nii Urantia Sihtasutust kui ka Urantia Vennaskonda. Need, kes propageerisid suuremaid piiranguid Urantia liikumises, järgisid tegevussuunda, mida tajusid Usaldusedeklaratsiooniga määratud vastutusena. Nagu ilmutajad olid öelnud: "Urantia raamat on antud neile, kes on selle jaoks valmis olnud ammu enne selle maailmalaiust missiooni." Teiselt poolt oli neid, kes nägid kaitseabinõusid ja sundi läbi kohtute Urantia liikumise kasvu nurjamisena, mis mõjub negatiivselt raamatu levitamisele ja vastuvõtule. Uute tehnoloogiate ja edenemisega evangeeliumi kuulutamises ning meedia võimalustes otsisid paljud neist Foorumi-järgsetest lugejatest võimalusi tuua oma kasvuvisionid liikumise eeslinile.

Peagi moodustasid erinevate leeride lugejad fraktsioone sellistes küsimustes nagu Urantia raamatu hind, turustamise ja levitamise praktika, autorikaitse ja kaubamärgid. Pinged eskaleerusid leppimatuks positsioonisõjaks. Urantia Vennaskonna juhid rõhusid aina tugevamini üha suuremale vabadusele oma tegevuses ja Urantia Sihtasutuse usaldusisikud seisid kaljukindlalt oma päritud kaitsepositsioonidel.

Vältimatult juhtus dramaatilisi muutusi. 1989. aasta juulis panid kolm Urantia Sihtasutuse usaldusisikut, kes kõik olid enne ühinemist Usaldusisikute Nõukoguga teeninud kui

Urantia Vennaskonna peanõunikud, ameti ühel ja samal nädalal maha. Augustis teatasid kaks Urantia Sihtasutuse töötajat oma tagasiastumisest. Septembris alustasid nad tegutsemist Urantia Vennaskonnas. Umbes üheks kuuks jäi Urantia Sihtasutusse ainult üks põhikohaga töötaja.

Septembris 1989 kirjutas Urantia Vennaskonna täitevkomitee järsult sõnastatud avalduse, mis puudutas nägemust Urantia liikumisest kui vabast ja Urantia Sihtasutuse seatud piirangutest takistamata liikumisest. Pärast edutuid katseid sellele küsimusele lahendus leida tundis Urantia Sihtasutus, et neil ei ole muud valikut, kui võtta Urantia Vennaskonnalt litsents ära ja lõpetada nendega ruumide kasutamise leping aadressil Diversey Parkway 533, Chicago, Illinois. See juhtus oktoobris 1989.

Uus meeskond ja uued vabatahtlikud ilmusid Urantia Sihtasutusse oktoobris. Üks Urantia Vennaskonna meeskonna liige astus oma kohalt tagasi ja tuli tööle Urantia Sihtasutusse. Palgati esimene Urantia Sihtasutuse tegevdirektor. Kutsuti ametisse uued usaldusisikud. Aastakümneid olid Urantia Sihtasutuse usaldusisikud olnud ka Urantia Vennaskonna liikmed, teenides sageli ka juhtidena. See praktika lakkas, kui organisatsioonide suhted pingestusid.

Esimest korda jäi Urantia Sihtasutus Urantia Vennaskonna toeta, sel ajal kui Urantia Vennaskond oli sõltumatu. Vennaskond ei olnud enam Sihtasutuse jaoks müügiagent ega liikmesorganisatsioon. Lisaks pidi Urantia Vennaskond, kellel polnud enam juriidilist seost Sihtasutusega, muutma nime; tal polnud seaduslikku õigust kasutada nime “Urantia” ja kontsentriiliste ringidega sümbolit. Sihtasutuse usaldusisikud taotlesid, et Urantia Vennaskond tunnistataks tegevuse lõpetanuks 1989. aastal ja see asendati Urantia Vennaskonna Assotsiatsiooniga. Teiselt poolt taotles Vennaskonna juhtkond, et Vennaskond jätkaks eksisteerimist ka pärast 1989. aastat, kuid teise nime all.

Urantia Vennaskonna keskasutus kolis 1. novembril 1989 aadressile Wrightwood 529, Chicago, Illinois, kahe majadebloki kaugusel Urantia Sihtasutuse Chicago kontorist. (Praeguseks on see kontor kolinud New Yorki – toim.) Urantia Vennaskond võttis endale nime “Urantia Raamatu Lugejate Viies Epohhiline Ühisus (Fellowship)” ja sai lühidalt tuntuks nime “Fellowship” all. Praegu kannab see organisatsioon nime “The Urantia Book Fellowship”.

Urantia Sihtasutus alustas toetajaliikmete uue assotsiatsiooni rajamist, asutades 1989. aasta oktoobris Urantia Vennaskonna Assotsiatsiooni, tänapäevase Rahvusvahelise Urantia Assotsiatsiooni katusorganisatsiooni. Urantia Vennaskonna Assotsiatsiooni direktorite nõukogusse kuuluvad Urantia Sihtasutuse usaldusisikud. (Praeguseks on Rahvusvaheline Urantia Assotsiatsioon saanud iseseisvaks organisatsiooniks – toim.)

Pärast lõhenemist nõudis Sihtasutus, et Fellowshipi seltsid otsustaksid, kellega nad soovivad ühineda. Kolm seltsi valisid “jääda” liitunuks Sihtasutusega ja 18 eelistasid “Fellowshipi”. Mitmed grupid, kes kavatsesid saada Fellowshipi seltsideks, tühistasid oma plaanid. Selts Soomes liitus Urantia Vennaskonna Assotsiatsiooniga nagu ka seltsid Western Springsis (Illinois) ja San Fernando Valleys (Californias). Hulk Fellowshipi üksikliikmeid lahkus samuti organisatsioonist, eelistades jätkata Urantia Sihtasutuse toetamist.

Aastakümne lõpuks oli Urantia raamatut trükitud juba üle 200 000 – kahekordne kogus, võrreldes sellega, mis oli olnud kümme aastat varem. Tuhandetest Urantia raamatut lugevatest inimestest aga ainult umbes 1500 olid liitunud organisatsioonidega. Üle maailma oli veel ainult mõnisada õpperühma. Paljud lugejad jäid konfliktist lihtsalt eemale või polnud üldse organisatsioonidega kontakti võtnud.

LUGEJASKONNA ARENG 1990 KUNI 2004

Fellowship jätkas oma programme. 1990 asutati Arizonas Grand Canyoni Selts. 1990 suvel peeti rahvusvaheline konverents Snowmassis (Colorado) teemal "Kõndides koos Jumalaga". Kohal oli üle 1000 inimese. Kolme aasta tagant koos käiv delegaatide assamblee kohtus 1991.

Mais ja juunis samal aastal käisid mitmed usaldusisikud ja Urantia Sihtasutuse juhtliikmed Euroopas lugejatega kohtumas. Hartolas Soomes, soome lugejate suvepäevadel, kingiti külalistele Urantia raamatu kaane ja ümbrise kavandid. Neile räägiti, et soomekeelse tõlke ilmumist on oodata 1993. aasta algul.

Organisatsioonide juhtimine muutus järjest detsentraliseeritumaks, eriti seetõttu, et meedia areng võimaldas juhtida asja paljudest paikadest üle kogu maailma. Lugejad Venemaal, Eestis, Leedus ja Koreas läksid liikvele. Väljakujunenud rühmad on tegutsenud pikka aega Austraalias, Uus-Meremaal, Kesk-Euroopas ja hispaania keelt kõnelevates riikides Mehhikos, Kesk- ja Lõuna-Ameerikas. Mõlema Urantia organisatsiooni liikmed käisid korrapäraselt neis riikides.

Hispaaniakeelse tõlke esimene trükk valmis samuti 1993. Paljudele hispaania keelt kõnelevatele inimestele üle kogu maailma said kättesaadavaks 5000 eksemplari raamatut.

RAHVUSVAHELISE URANTIA ASSOTSIATSIiooni ASUTAMINE

Aastal 1993 toimus oluline areng Urantia Vennaskonna Assotsiatsiooni jaoks. Usaldusisikute juurde moodustati Nõuandev Komitee eesmärgiga välja töötada lugejaskonna uue assot-siatsiooni asutamise ürik. Pärast selle assotsiatsiooni moodustamist läks Nõuandev Komitee laiali. Sellele järgnes Koordinatsioonikomitee loomine ja see tegutses kui uute assotsiatsioonide asutamise ja arendamise instrument; kõik need assotsiatsioonid koos moodustasid Rahvusvahelise Urantia Assotsiatsiooni (IUA).

Vabatahtlike pühendunud jõupingutuste varal asutati lühikese aja jooksul mitu assotsiatsiooni. Alates organisatsiooni lõhenemisest 1989 olid paljud lugejad on kannatlikult oodanud, et näidata oma toetust Urantia Sihtasutusele ja Urantia õpetuste haridus- ning levitamisel pidevale tööle. 1997. aastaks oli kohalike assotsiatsioonide arv USA-s jõudnud juba 19-ni. Maailma ulatuses tõusis üleriigiliste assotsiatsioonide arv kuueni – Austraalia/Uus-Meremaa, Columbia, Soome, Prantsusmaa, Peruu ja Ameerika Ühend-riigid.

Rahvusvahelisse Urantia Assotsiatsiooni kuulub praegu [2004] 31 kohalikku assotsiatsiooni ja 13 üleriigilist assotsiatsiooni. Üks kõige erutavam viimase aja sündmus oli **Eesti Urantia Assotsiatsiooni asutamine** (1999), see on esimene assotsiatsioon neis riikides, mis varem olid kommunistide juhtimise all.

IUA-s on praegu 1100 liiget, neist rohkem kui 400 on väljaspool Ühendriike. Urantia Loode-assotsiatsiooni abiga on Urantia Sihtasutus varustanud raamatuga vanglaid ja raamatukogusid kogu USA-s. Urantia Lone Star Association on aidanud paigutada raamatuid avalikesse raamatukogudesse kogu Texas. Kohalikud ja rahvuslikud assotsiatsioonid üle kogu maailma on haaratud paljudesse mitmekesistesse teenindusprojektidesse, nende seas on ka Urantia Lugejate Edelapiirkonna Assotsiatsiooni organiseeritud programm annetada raamatuid ülikoolide raamatukogudele kogu USA-s. Praegu annab IUA välja kvartaliajakirja *IUA Journal*, mis sisaldab lugejate artikleid, kaasa arvatud artiklid õpetlastelt.

FELLOWSHIPI TEGEVUS

1990. aastate keskel toetas Fellowship seeriat sõltumatuid uurimusi teemal sugu ja rass ühise nimetuse *The Wrightwood Series* all. Uus Fellowshipi väljaanne *The Fellowship Herald* algatati 1997. aasta kevadel. Selles avaldatakse luulet, kunstiteemalisi ja publitsistlikke artikleid.

Kolmas teadussümposium leidis aset 1994. Fellowshipi hariduskomitee sponsoreeris suvise intensiivõppe sessioone 1994. ja 1995. a. Seitsekümmend viis Urantia raamatu uurijat osalesid kuuapäevastes õpikodades teemal "Vaimne osadus: teooria ja praktika" Fairleigh Dickinsoni ülikoolis Teaneckis (New Jersey) 1995. aasta sessiooni ajal.

1999 alandas Fellowship uue seltsi organiseerimiseks vajalike inimeste arvu uuesti kümnele. Esimene selts, mis asutati uute juhendite põhjal, oli Vancouver Islandis (Kanada). Teine oli uus selts Hawaiil. Möödunud sajandi lõpuks oli Fellowshipis üldse 1300 liiget, kaasa arvatud vabalikmed (members-at-large). Fellowshipis on üldse 21 seltsi.

Erinevate rühmade lugejad on hakanud rohkem läbi käima ja koopereeruma erinevates projektides, eriti kohalikul tasemel. Mõned kohaliku Fellowshipi seltsid ja Rahvusvaheline Urantia Assotsiatsioon teevad koostööd kohalike koosolekute ja projektide juures. Rühm lugejaid mõlemast organisatsioonist moodustas vaba, mitteametliku grupi, mida tuntakse "Aastatuhande initsiatiivi" nime all ja mis otsib viise, kuidas ühtlustada gruppe, kandes oma aruteludest ette ka lugejatele. Urantia Sihtasutuse ja Fellowshipi täidesaatvate tasandite esindajad on perioodiliselt kohtunud, arutamaks ühtsuse ja koostöö küsimusi.

Ühtsuse edendamiseks kutsus 1999. a Fellowshipi Esimene Selts Chicagos kõiki Rahvusvahelise Urantia Assotsiatsiooni liikmete esindajaid enne rahvusvahelist konverentsi Vancouveris (Kanada) osalema Seltsi konklaavis. 14 assotsiatsiooni olid võimelised saatma esindajaid selleks pärastlõunaseks osasaamiseks ja aruteluks 20 Fellowshipi seltsiga.

Urantia Sihtasutus korraldas Fellowshipi Vancouveri konverentsil küsimuste-vastuste koosoleku. Konverentsi toetavate Vancouveri piirkonna lugejate seas oli nii IUA kui ka Fellowshipi liikmeid, kes töötasid külge kõrval.

URANTIA RAAMATU VÄLJAANDMINE

Urantia raamatu esimene audioversioon avaldati 1994. See projekt oli prioriteetne palju aastaid. Esmakordselt said nägemispuudega lugejad Urantia raamatule kergesti ligi ja kõik lugejad võisid nautida teksti kuulamist, olgu siis autoga sõites või töötades. Audioversioon koosneb 96 lindist ja neil kuuleb kümmet erinevat selget mees- ja naishäält. Edasi tehti 1995. aastal 250 lindikomplekti, kolmas, sajast lindikomplektist koosnev väljaanne ilmus 1998. Neljas väljaanne ilmus 2001. aastal.

Laialt leviv personaalarvutite kasutamine ja Interneti ning maailmalaiuse võrgu areng revolutsioneeris 1995 ka lugejate kontakteerumise ja kommunikatsiooni üle kogu maailma. Urantia Sihtasutus ning sellega liitunud assotsiatsioonid ja Fellowship on arendanud innovaatilised ja huvitavad veebilehed, mis sisaldavad palju lugejateenistusi. Urantia raamatu CD-ROM-versioon, mis sisaldab inglise-, prantsuse- ja soomekeelset väljaannet, sai esmakordselt kättesaadavaks 1997. Selle algтирааж oli 1000 eksemplari. Tuhat lisakoopiat tehti 1998. Urantia Sihtasutus tegeleb praegu täiendatud CD-ROM-

versiooniga, mis sisaldab ka hollandi- ja hispaaniakeelset tõlget.

Muutused Usaldusisikute Nõukogus jätkusid ka 1990. aastatel ja töid kaasa poliitika muutumise. 1993 lahkus Urantia Sihtasutuse esimene tegevdirektor, kes samal ajal oli ka Usaldusisikute Nõukogu president. Usaldusisikud väljastpoolt USA-d kutsuti Nõukokku 1995 ja 1997. Need inimesed pooldasid positiivsemat tegutsemist ja avatust. 1998 võtsid kaks Fellowshipi juhti vastu Sihtasutuse kutse saada usaldusisikuteks.

1997 tehti suur samm edasi tõlgete alal, kui ilmus Urantia raamatu esimene venekeelne trükk 5000 eksemplaris. Esimene hollandikeelne tõlge avaldati 1998 kõvakaanelise versioonina 5000 eksemplaris. Hispaaniakeelne kolmas trükk pehmes köites ilmus 1998 tiraa_iga 9500.

Urantia raamatu tutvustamine avalikkusele on laienemas. Internet on viie aastaga muutnud liikumise eraliikumisest avalikuks. Urantia raamatut on mainitud raadios, televisioonis ja tähtsamates trükiväljaannetes.

Juulis 1999 korraldas Urantia raamatu Interneti-kool esimese kursusteseeria. Kooli toetab Urantia Sihtasutus ja selle eesmärgiks on aidata inimesi kogu maailmas õppida Urantia raamatut tundma elektronposti abil. Kursuseid päris algajatele, mõnevõrra kogenumatele ja edasijõudnutele korraldatakse väikestes klassides kogunud õpetajate/abistajate juhtimise all, kasutades sokrateslikku küsimuse ja vastuse meetodit. Pakutakse kursuseid selliste teemade kohta nagu morontia mota, isiksus, meel, astronoomia ja füüsika. Sel aastal (2004) õpib seal inglise, prantsuse ja hispaania keeles üle 200 õppuri.

Nagu on öeldud 1999. aasta lõpu raportis Urantia Sihtasutusele, on jätkuvalt märkimisväärsed edusammud, mida on tehtud Urantia raamatu tõlkimisel maailma rahvaste keeltesse. Praegu on raamat tõlkimisel bulgaaria, hiina, eesti, farsi, hindi, indoneesia, itaalia, jaapani, poola, ukraina, rumeenia ja rootsi keelde. Hispaaniakeelse tõlke ülevaatamine jätkub ja parandatud venekeelne tõlge ilmus trükis.

2003. a valmis portugali keelne tõlge, leedu keelne valmis 2004. a ja saksakeelne tõlge loodetakse 2005. a trükki anda. Nende kolme tõlkega lisandub lugejate rahvusvahelisse perre üle 300 miljoni inimese, kes võivad Urantia raamatut oma emakeeles lugeda. Lähiaastatel valmivad ka eesti-, itaalia- ja rumeeniakeelsed tõlked.

Raamatute suurim läbimüük (40 000) oli 2000. a, 2003. a oli see kokku 28 500. Kui kõik ingliskeelsed trükid ja tõlked kokku liita, on Urantia raamatut maailmas kokku müüdud üle 500 000 eksemplari.

2003. a trükiti Urantia raamatu originaalväljaannet ka Indias. 6000 eksemplari sellest trükist kingiti sealse kristliku õppeasutuse palvel teoloogia üliõpilastele, ülejäänud raamatud pandi soodushinnaga müüki nii kristlikesse kui ka ilmalikesse raamatupoodidesse. Kordustrükke on Indias välja antud ka järgneval aastal.

Urantia Sihtasutus annetab igal aastal tasuta raamatuid raamatukogudele üle kogu maailma. Näiteks 2003. a paigutati üle 5000 raamatu ainu-üksi Kesk- ja Lõuna-Ameerikasse.

Urantia Sihtasutusel on praegu esindajad Argentinas, Belgias, Boliivias, Brasiilias, Bulgaarias, Columbias, Ecuadoris, Eestis, Hispaanias, Hollandis, Indoneesias, Inglismaal, Koreas, Kreekas, Leedus, Mehhikos, Norras, Peruus, Senegalis, Tšiilis, Uus-Meremaal, Uruguais, Venemaal ja Venezuelas. Lisaks avati hiljaaegu kaks uut kontorit, teenindamaks Kanada lugejaid. Kontor Vancouveris (Briti Columbia), aitab inglise keelt kõnelevaid lugejaid provintsidest õpperühmi konsulteerida, raamatuid müüa ja annab üldist informatsiooni.

Kontor Cap-Santé's (Québec), aitab kõiki prantsuse keelt rääkivaid inimesi provintsis. Urantia Sihtasutus avas konto-reid ka Santiagos (Tšiili); Peterburis (Venemaa) ja Dakaris (Senegal), võimalik, et lähitulevikus ka kontori Méxicos. Need uued kontorid ühinevad hästitöötavate kontoritega Austraalias, Soomes, Prantsusmaal, Suurbritannias ja algse kontoriga Chicagos.

Urantia Sihtasutust juhivad praegu viis usal-dusisikut: K. Richard Keeler (USA), Georges Michelson-Dupont (Prantsusmaa), F. Gard Jameson (USA), Mo Siegel (USA) ja Seppo Kanerva (Soome). Neile on abiks veel emeriitusaldusisikud Patricia Mundelius ja Neal Waldrop (mõlemad USAst) ning abiusaldusisikud Carolin Kendall, Jane Ploetz, Nancy Shaffer (kõik USAst) ja Kathleen Swadling (Austraaliast).

2004. aasta suurimaks rahvusvaheliseks ürituseks oli IUA rahvusvaheline konverents Chicagos, sel aastal tähistavad aga lugejad üle kogu maailma 50 aasta möödumist Urantia raamatu esmakordsest avaldamisest.

BIOGRAAFILIST INFOT KONTAKTIKOMISJONI LIIKMETEST

Dr. William S. Sadler, 1875–1969. William S. Sadler sündis 24. juunil 1875 Spenceris Indianas Piiblite müügiagendi pojana. Ta jooksis kodunt ära 1889, et töötada Kelloggi sanatooriumis Battle Creekis Michiganis. (Helvesteäri oli selle terviseprojekti hilisem lisand.) Seal kohtas ta inimesi, enamik neist olid Kelloggi pere liikmed, ja puutus kokku asjaoludega, mis kujundasid kogu ta hilisema elu, kaasa arvatud meditsiini õppimine, oma tulevase naise Lena kohtamine ja Ellen White'i seitsmenda päeva adventistide kiriku jutlustajaks saamine. 1906 lõpetas ta meditsiinikooli ja alustas praktiseerimist Chicagos. Mõni aasta hiljem lõpetas ta psühhiaatriaõpingud ja hakkas tööle psühhiaatrina, jätkates seda pidevalt kuni oma 93. eluaastani. Lisaks pidas dr. Sadler loenguid, õpetas ja kirjutas arvukalt raamatuid tervise ja psühhiaatria kohta. Mõnekümne aasta jooksul oli tal ka väiksemaid kutsumusi, näiteks detektiiv- ja luuretoõ. Praegune Urantia Sihtasutuse peakontor Chicago põhjaosas aadressil Diversey Parkway 533 oli nii tema kodu kui ka kontor aastatel 1912 kuni 1969. Kogu oma selle eluperioodi kestel juhtis dr. Sadler Kontaktigruppi, Foorumit ja neile järgnenud organisatsioone. Ta näis nautivat seda, et on ametis ja sündmuste keskses. Tal oli loomupärane kõneand ja kuiv huumor. Ta suri Chicagos 26. aprillil 1969, öelnud hüvasti paljudele lähedastele sõpradele ja Foorumi liikmetele.

Dr. Lena Kellogg Sadler, 1875–1939. Lena C. Kellogg sündis 9. juunil 1875 Abscotas Michiganis. Ta oli John Harvey Kelloggi nõbu ja temast sai halastajaõde Kelloggi sanatooriumis Battle Creekis, kus ta 1893 kohtas William S. Sadlerit. 1897 nad abiellusid. 1901 astusid koos meditsiinikooli ja lõpetasid selle mõlemad 1906. Lena praktiseeris mehe kõrval, luges koos temaga Chautaugua piirkonnas ja aitas mitut raamatut kirjutada. Koos mehega juhtis ta ka Foorumi gruppi. Temast räägitakse kui rahulikust, vaiksest ja tasakaalukast inimesest, kes aitas omal viisil kõiki ümbritsevaid. Ta suri Chicagos 8. augustil 1939 suhteliselt noorena. Dr. Sadler ja Foorumi liikmed on rääkinud, et ta olevat katsunud veidi pärast surma astuda ühendusse oma abikaasaga, kuid sellele palvele olid üleüldiselt olendid "targalt ära öelnud".

William S. Sadler, jun, 1907–1963. William S. Sadler jun (Bill) oli ainus William S. Sadleri ja Lena K. Sadleri ellujäänud laps. Esimene laps suri juba noores eas. Bill sündis 15. detsembril 1907 La Grange'is Illinoisis. Nagu isagi, jooksis ka tema noores eas kodunt ära ja

läks merele. Hiljem mängis ta aktiivset rolli Foorumis. Ta märkimisväärne intellekt mängis suurt rolli küsimuste/vastuste protsessis. Tal oli oma äri (juhtimisekonsultatsioonid) ja ta reisib palju. Bill abiellus 1935; tema ja ta naise Leonel oli kolm last, kellest üks (William S. Sadler III) suri noorena. Bill ja Leone asusid lahku elama ja lahutasid 1950. aastate keskel. Bill oli Urantia Sihtasutuse asutaja-usaldusliige ja Urantia Vennaskonna esimene president. Lahutuse tõttu katkesid sidemed isaga ja ta moodustas 1950. aastate lõpul Chicago Teise Urantia seltsi ja Teise Seltsi Sihtasutuse. Ta abiellus Florine Hemmingsiga, kellega elas kuni oma surmani. Billil oli annet seletada kõige keerulisemaid Urantia kirjade mõisteid lihtsalt ja kergesti arusaadaval viisil ning ta kirjutas ja õpetas neid asju palju aastaid. Ta suri tsirroosi Chicagos 22. novembril 1963.

Emma L. Christensen, 1890–1982. Emma L. Christensen (Christy) sündis 29. jaanuaril 1890 Gem Townshipis (Brown County, Lõuna-Dakota). Ta käis kolledžis Minnesotas ja kolis hiljem tööle Chicagosse. Varsti pärast seda, kui Kontaktigrupp hakkas otsima sekretäri, sattus ta taksoga avarisse. Tema raviarstiks sai dr. Sadler, kes neiu kiiresti kontaktirühma tõi. Sadlerid adopteerisid Christy ametlikult ja ta elas nende juures Diversey 533 alates aastast 1923 kuni surmani 60 aastat hiljem. Ta töötas Föderaalpanga Chicago harukontoris ja läks 1950 pensionile kui Riigipanga Revisjoniameti juht. Vabadel tundidel trükkis Christy ümber kogu Urantia kirjade teksti ja korrektuurid käsitsi kirjutatud materjalidest. Tema trükitud koopiaid lugesid Foorumi liikmed kuni Urantia raamatu trükist ilmumiseni 1955. Pärast pensionile minekut hakkas ta täiskohaga töötama Urantia Sihtasutuse kontoris ja jätkas selle juhina kuni surmani 1982. Ta oli ka Urantia Sihtasutuse asutaja-usaldusisik. Pärast dr. Sadleri surma 1969 pidi ta kui viimane Kontaktigrupi elus olev liige seda üksi juhtima. Vaatamata elu-raskustele kiirgas Christyst loomulikku sõbralikkust kõigi inimeste vastu. Ta suri 2. mail 1982 Chicagos, olles oma pika elu jooksul saatnud manalatele palju Urantia raamatu sõpru.

Wilfred C. Kellogg, 1876–1956. Wilfred Kellogg sündis 3. oktoobril 1876 Berkshire'is Vermontis. William S. Sadlerit õppis ta tundma tänu tolle abiellumisele tema nõo Lenaga. Wilfred abiellus Lena õe ja oma teise nõo Annaga 1912. Ta oli Sadleri kontori juhataja Diversey Parkway 533. Tema kohustuste hulka kuulus tegutsemine nende publikatsioonide agendina. Tema teiseks kohustuseks oli Urantia kirjade lugemise monitoorimine Diversey 533 ja küsimuste kokkukogumine pühapäevastel Foorumi koosolekutel. Ta oli täielikult usaldatav ja asjaajaja vaistuga inimene, üks Urantia Sihtasutuse asutajaid ja usaldusisikuid ning ja teenis seal kuni surmani. Ta suri Chicagos 31. augustil 1956, veidi aega pärast Urantia raamatu ilmumist.

Anna K. Kellogg, 1877–1960. Anna Kellogg sündis Battle Creekis Michiganis. Nagu eespool öeldud, oli Lena ta õde ja Wilfredi nõbu. Anna ja Wilfred saatsid Sadlereid La Grange'isse ja mõni aasta hiljem kolisid Diversey Parkway 533, jäädes kogu ülejäänud eluks nende juurde. Kelloggid abiellusid kaks korda, üks kord Illinoisis ja teine kord Wisconsinis, et tagada lähisugulaste abielu legitiimsus. Nad reisid sageli Sadleritega Chautaugua piirkonnas ja olid kuni surmani seotud Diversey 533 igapäevaeluga. Anna oli mõnus ja rahustav persoon, kellega oli inimestel kerge olla. Ta elas neli aastat kauem kui Wilfred ja suri Chicagos 24. veebruaril 1960.

Ruth Kellogg, 1915 (ligikaudu) – 1944. Ruth oli Anna ja Wilfred Kelloggi ainus laps,

sündinud kurdina. Veidi enne surma abiellus ta ja suri Chicagos 1944. aasta alguses sünnitusel leetrite tüsistustesse. Ta vanematel oli raske leinast üle saada. Pole teada, kas Ruth oli Kontaktikomisjoni aktiivne liige. Et kõik Kontaktikomisjoni liikmed olid tihedates peresidemetes, usutakse, et Ruth kas kuulus Komisjoni või vähemalt pidi andma sama saladuse hoidmise vande.

LISA

URANTIA UNIVERSAALNE ENERGIAPPOOLUS

Urantia raamatu lehekülgedel 438–439 on viide universumi ehk planeedi vaimse energia poolusele. See on koht, kus universumi sõnumid selle meridiaani keskpäeval vastu võetakse ja kus seeravid lahkuvad keskööl planeedilt. On teada, et see vaimse energia poolus on tavaliselt identne planeedi vaimse valitsuse peakorteriga ja nii pidi see Urantia Planeedivürsti päevadel asuma Dalamatias. Mis juhtus mässu puhkemisel, pole teada, kuigi see poolus võis asuda kuni Aadama ja Eeva päevadeni Vani peakorteris ja on seejärel olnud Aia asukohas. Foorumist osavõtjatele oli hästi teada, et Kontaktikomisjoni oli öeldud vaimse energia pooluse praegune asukoht. See asub hiidsekvoiade Mariposa hiies Yosemite'i Rahvusparkis California idaosas. See pole ainult paik, kuhu seeravid saavad ja kust nad lahkuvad, vaid see on ka peaingli harukeskus. Mässu tõttu tuleb planeedile sõnumeid ainult peaingli divisjoni harukeskuse loal. Muidugi on see ka Urantia praeguse vaimse planeedivalitsuse peakorteri asukoht. Peale koha vaatamisväärse ilu ei märka te seal aga mitte midagi ebatavalist.

TEADUS URANTIA RAAMATUS

SELETAMATU ETTEKUULUTUSE SALADUS,
MIS ON SEOTUD SELETAMATUTE VIGADEGA

(TÖLGITUD AJAKIRJAST INNERFACE INTERNATIONAL, ALGUS URANTIALASES 7/2003)

GEOFÜÜSIKA – JÄRGMISED PROHVETLIKUD ENNUSTUSED: MANDRITE RÄNNE JA PÄIKESESÜSTEEMI VANUS

“On olemas huvitav paralleel mustade aukude teooria ja mandrite rände teooria ajaloo vahel. Mõlema kohta olid 1916. aastaks olemas tõendid, mida ei saanud ignoreerida, kuid mõlemad ideed jäid pooleks aastasajaks toppama irratsionaalse vastuseisu piiri taha ... aga [vastuseis] mõlemale hakkas murenema 1960. aastate paiku.” (Werner Israel, tsiteeritud Thorne'i [1] järgi.)

“... [mandrite rännet] peeti niivõrd ebatõenäoliseks, et vastuseis piirnes sageli põlastava meelepahaga. Üks suuremaid oponente oli briti geofüüsik Harold Jeffreys, kes kulutas aastaid, üritades näidata, et mandrite ränne on võimatu, sest maakoore tugevus peaks olema

suurem kui mistahes kujuteldav liigutav jõud ... Põhja-Ameerikas aga läks vastuseis Wegeneri ideedele üle juba lausa ekstsessideks ja oli peaaegu üksmeelne ... Wegeneri rünnati igast võimalikust vaatepunktist, tema paleontoloogilisi tõendeid, mis puudutasid maasildu, kihtide sarnasust mõlemal pool Atlandi ookeani, peeti küsitavateks, Atlandi ookeani rannikute omavaheline sobivust peeti ebatäpseks ja üldse kogu Wegeneri kompetentsus seati kahtluse alla.” [2]

Mandrite rände idee üle vaieldi 19. sajandil ja esmakordselt esitas selle laiaulatusliku teooriana A. Wegener 1912. a. Seda ei võetud hästi vastu, vaid liigitati pseudoteaduse hulka. Näiteks juhtiv ameerika geoloog Rollin T. Chamberlin kirjutas 1928, kuus aastat enne Urantia kirjade vastuvõtmist: “Wegeneri teooria on üldiselt aluseta teooria tüüpi ... See mängib mängu, milles on vähe piiravaid reegleid ...” Seejärel luges Chamberlin üles 18 punkti, mis tema arust pidid mandrite rände hüpoteesi hävitama, ja alustas oma raamatut sõnadega: “Kas me saame geoloogiat nimetada teaduseks, kui põhiküsimustes on selline arvamuste lahknevus, mis teeb võimalikuks niisugusel teoorial pööraselt levida?”

Sellise opositsiooni valguses tuleb imestada, mis sundis Urantia kirjade autoreid rajama kogu oma kirjelduse mandrite evolutsioonist ja elust sellel planeedil mandrite rändele – kui neil polnud just juurdepääsu mingile spetsiaalsele teadmiste allikale.

Vähe sellest, et nad järgisid Wegeneri rändehüpoteesi. Wegener algas oma lugu ühestainsast mandrist, mida nimetas Pangeae ja mis hakkas lagunema umbes 200 miljonit aastat tagasi. Kirjades esitatud lugu algab ainsast mandrist, mis hakkas lagunema 750 miljonit aastat tagasi. Wegeneri vaated prevaleerisid kuni umbes 1970. aastateni, kui mõned geoloogid hakkasid väljendama arvamust, millest on juttu 1982 ilmunud raamatus pealkirjaga “Genesis” [3]. Selles esitati oletus, et umbes 600 miljoni aasta eest on võinud eksisteerida ürgmanner Pangeae 1, mis umbes 450 miljonit aastat tagasi, ordoviitsiumi lõpus lagunes. Ligi 250 miljoni aasta eest arvatakse need mandrit olevat taas liitunud ja moodustanud Pangeae 2, mis jälle kiiresti purunes, nagu oli arvanud ka Wegener. Variatsioonid sel teemal on pidevalt ilmunud ja need võeti kokku 1995. a ülevaateartiklis [4], mis esitas seisukoha, et eelkambriumi ülilmanner Rodinia lagunes umbes 750 miljonit aastat tagasi – see aeg langeb täpselt kokku ajaga, mis on toodud Urantia kirjades.

Urantia kirjades on ka teisi meie planeedi ajaloo jooni, mis on üsnagi märkimisväärsed. Kuigi kirjade autorid teadsid ägedat vastuseisu mandrite rände ideele, mis oli kirjade vastuvõtmise ja publitseerimise ajal, toetasid nad siiski hüpoteesi, et maismaamassid ja ookeanikoor pörkasid kokku ja moodustus tohutu suur põhja- ja lõunaahelik, mis ulatus Alaskast läbi Mehhiko Kap Hoornini. (60. kiri 3. pt). Tektooniliste laamade kokkupõrget ja ookeanilise laama subduktsiooni loetakse praegu peamiseks komponendiks nendes jõududes, mis on kaastegevad olnud selliste alade kujundamises nagu Ameerika mandrite läänerannik.

Kirjad räägivad ka niisugustest iseloomulikest joontest nagu Austraaliat ja Antarktikat Lõuna-Ameerika ja Lõuna-Aafrikaga ühendavatest maismaasildadest, mis võimaldasid ürgsetel kukkurloomadel, kelle öitseng oli 50 miljonit aastat tagasi, liikuda nende kahe mandri vahel.

Kukkurloomade fossiilide leidmine Austraalias oligotseeni kihistusest (umbes 35 kuni 40 miljonit aastat vanad) ja Ameerikas kriidi kihistuses (selle iga ulatub ajas tagasi 65 miljonit aastat) koos kukkurloomade fossiilide avastamisega Seymouri saarel Antarktikas kinnitavad tähelepanuväärselt väiteid (61. kiri 1. ja 2. pt) Austraalia kängurute ja maismaasildade olemasolust 35 kuni 45 miljonit aastat tagasi. Ometi, kui 1930. aastatel need kirjad vastu võeti, oleks neid geolooge või paleontolooge, kes toetanuks kujutlust mandrite rändest,

peetud isepäisteks mõtlejateks. Kõik see tõstatab küsimuse, miks Urantia kirjade autorid kirjutasid niisugustest asjadest, kui neil poleks olnud teadmisi, mida teadlaste käsutuses tol ajal polnud.

RADIOKEEMIA: PÄIKESESÜSTEEMI VANUS

57. kirjas, kus räägitakse ülimandri lagunemisest ja mandrite rändest, on veel teinegi märkimisväärne infopalake: nimelt on juttu sellest, et meie Päikesesüsteem sai alguse 4,5 miljardit aastat tagasi. Kuni 1950. aastate keskpaigani polnud mingeid tõendeid, mis oleksid võinud niisugust väidet kinnitada või siis ümber lükata, pakutav aeg kõikus 6000 aasta (kreatsionistid) ja 6 miljardi või rohkema aasta vahel (kosmoloogid). Meteoorse aine vanuse esimene radiomeetrilise määramise tegi 1955 Claire Patterson, kes uuris plii isotoope selles sisalduvates kondrites. Tulemus andis meteoorse aine vanuseks umbes 4,5 miljardit aastat, nagu öeldud ka Urantia kirjas aastast 1934–1935. See on jäänud aktsepteeritud eaks aastani 2001.

KOMMENTAARID

Pole mingit võimalust, et 1955, kui trükiti Urantia raamatut, oleks võidud muuta trükiplaate sel viisil, et sobitada neid dr. Pattersoni töödega. Algatajatest oleks olnud rumal nii talitada, sest polnud mingit kindlust, et kondriitse aine dateerimine annab Päikesesüsteemi jaoks õige tulemuse. Teiseks, metalltrükiplaadi tegemine oli aega-nõudev ja kallis lõbu. Urantia raamatu jaoks oli iga plaat söövitatud nii, et iga trükipressi pöördega trükiti 16 lehekülge [5]. Pärastpoole uuris suur rühm inimesi neid kirju, et avastada võimalikke trükivigu, mida saanuks parandada järgmistes trükkides. Niisugust muutmist poleks võimalik olnud salajas hoida. Selles tootmistsükli oleks igasugune katse plaatides olulisi muudatusi teha lõppenud üldsuse vihapurskega ja oleks kogu Urantia liikumisele hästi teada olnud.

Nii palju meie planeedi ajaloost Urantia kirjades on seotud mandrite rändega, et kui rändeteooria oleks valeks osutunud, oleks Urantia raamat päris kindlasti palju aastaid tagasi kasutusest kadunud. Autorid oleksid olnud väga kerge käega, kui oleksid juhuslikult otsustanud mandrite rände kasuks, välja arvatud võimalus, et neil oli juurdepääs privilegeeritud informatsioonile – ja nad käsitasid seda ülima innuga.

Kuid paar hoiatavat märkust. Võimalused, et väike prohvetlik materjal oletamisi märki tabab, on nii väikesed, et üksnes täielikult suletud meel lükkaks nende tähtsuse tagasi. Kuid selle prohvetliku materjali sissetoomise põhjus pole nii ilmne. Nende teadmiste raames, mis inimesool olid olemas 1930. aastatel, oli kirjade kosmoloogiline sisu adekvaatne ja hoolitses *universumstruktuuri eest, milles mõelda* [115. kiri 1. pt], kõlvates umbes järgmise kolmekümne aasta jooksul. Tänapäeval on see vananenud ja vananeb aina rohkem. Asja hea külg on selles, et see tagas teatava eksimatuse maine (oma ajastus), aga hea kõrgharidusega inimesed tajuvad selle kosmoloogia vananenud taset. Halb külg on see, et paljud võivad raamatu ilma pikemalt järele mõtlemata lugemata jätta ja nii jääda ilma selle väärtuslikust religioosest ja vaimsest panusest.

Miks siis see prohvetlik materjal üldse sisse võeti? Kõige tõenäolisem põhjus on vahest see, et kui kosmoloogiaosa vananes ning seda ka raamatus tunnistati, siis need, kes oleksid

võinud muidu selle raamatu tervikuna tagasi lükata, oleksid ikkagi saanud ajendi viga tähele panemata jätta ja lugeda kirju selleks, milleks nad olid kavandatud – nende sisemise vaimse ja religioosse väärtuse pärast.

PROHVETLIK TEADUS URANTIA KIRJADES – ARUTELU

Ehkki Urantia kirjad sisaldavad märgatavat hulka teadusega seotud materjali, on enamik sellest tegelikult taust nende kirjade tähtsaimatele aspektidele – nendele, mis puudutavad inimkonna religioosseid ja vaimseid väärtusi. Kas see taust kuulub eksimatute tõdede hulka, polegi nii tähtis kui see, et ta annab raamistiku, milles mõelda inimkonnale ülima tähtsusega küsimustest: miks me siin oleme ja mis on meie lõppsiht.

Ometi peab iga arukas mõtleja möönma, et kirjades sisaldub mõni tõeliselt prohvetlik teadusmaterjal, millel on aspekte, mida teadlased kirjade vastuvõtmise ajal 1935 ei teadnud – nii nagu mõned neist jäid tundmatuks veel kauaks pärast seda. Sellele kontrastiks sisaldavad kirjad ka palju materjali, mis oli kas vananenud, vananes peagi või oli lihtsalt ekslik. Ilmselt olid nende kirjade autorid hämmastavalt teadlikud, kõrge intelligentsiga ja näitasid üles erakordset tarkust. Nende kummaline esitusviis peab olema kaalutletud ja tahtlik. Me küsime – miks?

Ajalooliselt olid vähesed kirjade varajastest lugejatest võimelised otsustama raamatu teadus-osa kvaliteedi üle. Nüüsi enamik lugejaid, mõjutatuna autoritele omistatud taevani ülistatud staatusest ja vaatamata kirjades enestes sisalduvatele vigadele, võttis tol ajal omaks, et ilmutus peab automaatselt olema eksimatu.

Neist varastest päevadest alates on paljud lugejad avastanud, et kirjade teadussisu sisaldab mõlemat, nii prohvetlust kui ka tõsiseid eksimusi. Vahetevahel on skeptikud viinud kriitika madalamale tasemele: kui tehakse küllalt palju oletusi, lähevad mõned märki puhtalt juhuse tõttu. Kuid neis kirjades on juhtumeid, kus tõenäosus, et juhusliku oletamise kaudu õigele seisukohale jõutakse, on õige väike, ja küllalt paljudel juhtudel paneb meid järeldama, et “läbinisti oletuslik” alternatiiv pole tegelikult kehtiv valik. See jätab vastuseta küsimuse: missugune on seletus sellele kummalisele segule prohvetlikust teadusest ja mõnikord veidralt valest materjalist?

Urantia kirjade ajalugu, nii nagu seda on esitanud Kontaktikomisjoni kokkukutsuja dr. W. S. Sadler [6] ja teised [5, 7], räägib selgesti eristuvatest faasidest nende kirjade vastuvõtus. Esimene, ettevalmistav faas, algas vahest juba 1905 ja jätkus kuni 1924; teine faas, kus küsiti küsimusi ja saadi kirju, oli 1925 kuni 1935, misjärel kirjade lõplik versioon kuulutati valminuks; kolmas periood kestis kuni 1942, mille jooksul tehti mõned väiksemad muudatused, kirjutati alla trükileping ja kontrolliti veerutõmmiseid; sellele järgnes pikk ja seletamatu periood, mis lõppes 1955, kui Urantia raamat lõpuks trükist ilmus. Selle viimase perioodi vältel olid valmis trükiplaadid kirjastajate R. R. Donnelly and Sons range valve all, oodates trükkimiskorraldust.

Kui me tunnistame dr. Sadleri oma ainsaks autoriteediks, siis saadi kõik I, II ja III osa kirjad üheainsa lähemalt täpsustamata isiku, dr. William ja Lena Sadleri patsiendi kaudu, kes kas rääkis või kirjutas häiritud une perioodil, mil ta oli täiesti teadvuseta. Raamatu IV osa, Jeesuse elu, võib olla erinevat päritolu, ehkki selle tõendused on vasturääkivad [7]. I, II ja III osa lõpetati 1934, IV osa 1935.

Meie praeguse eesmärgi kohaselt pakub peamist huvi kirjade saamise periood. Vastavalt

dr. Sadlerile kestis see umbes kümme aastat ja algas kontaktikogemusega, kui “külastaja”, kes rääkis läbi magava inimese, vastas küsimustele nende sõnadega: “Kui te ainult teaksite, millega te kontaktis olete, siis te ei esitaks nii triviaalseid küsimusi. Te küsiksite pigem niisuguseid küsimusi, mille vastused on inimsoole ülima tähtsusega.”

Hiljem sel õhtul hüüatas üks dr. Sadleri rühmast: “Nüüd, kus nad seda ise on tahtnud – esitagem neile küsimusi, millele ükski inimolend ei suuda vastata.” [6]

Siis organiseeriti rühm, kes nimetati Foorumiks, ja korraldati nii, et kirju saadi ainult vastustena Foorumi spetsiifilistele küsimustele. Küsimused esitati, dr. Sadler kogus need kokku, pani kindlasse kohta ja hiljem saadi vastus läbi “magava subjekti”.

Üks neist kirjadest sisaldas materjali, mis oli meile tähtis kirjade vigase sisu mõistmiseks. Seda tuleb lugeda, lähtudes Foorumi liikmete eesmärgist esitada küsimusi, millele ükski inimolend ei oskaks vastata.

Arenenud abvidest? Oh heldus, loodan, et see ei ole tõsi. Aga kui see nii on, siis palvetagem, et see üldiselt teatavaks ei saaks.

Vikaari naine

Kuna teie maailm ei ole üldiselt teadlik päritolust, isegi füüsilisest päritolust, on osutunud otstarbekaks aeg-ajalt kosmoloogiaalast õpetust anda. Ja see on tulevikus alati probleeme tekitanud. Ilmutamist puudutavad seadused piiravad meid suuresti, sest meil on keelatud esitada ärateenimatut ja enneaegset teadmist. Igasugusest ilmutatud religiooni raames esitatavast kosmoloogiast kasvatatakse üsna pea välja. Seetõttu tekib ilmutuse tulevastel uurijatel küsimus heita kõrvale selles sisalduva ehtsa usutõe elemendid, sest nad avastavad selles esitatud kosmoloogiates vigu.

Inimkond peaks mõistma, et meid, kes me tõe ilmutamisel osaleme, piiravad väga rangelt meist kõrgmate juhised ... [Me teame väga hästi, et ...] paljud meie füüsiliste teaduste alased väited vajavad juba mõne aasta pärast ümberhindamist teaduse edusammude ning uute avastuste alusel. Me näeme neid uusi arenguid praegugi ette, kuid meil pole lubatud neid inimeste poolt veel avastamata fakte ilmutuslikeesse ürikutesse liilitada. Tuleb aru saada, et ilmutused ei tarvitse olla sisendatud. [1109:2, 3]

Kohe esimesest lõigust märkame, et ilmutamise seadused keelavad esitada ärateenimatut ja enneaegset teadmist. Selles kirjas väidetakse ka, et mõnel juhul võib informatsiooni anda, täitmaks lünki muidu ärateenitud teadmises. Võib-olla just see, mis sanktsioneeris prohvetliku materjali sissetoomise – vaatamata keelule esitada ärateenimatut teadmist.

Foorumi liikmete siht esitada küsimusi, millele inimolendid vastata ei suudaks, on konfliktis sellega, mida on kirjeldatud kui ilmutamise seadusi – neid, mis keelavad ärateenimatu teadmise avaldamise. Me võime kaaluda, mis oleks võinud juhtuda, kui igale niisugusele küsimusele oleks vastatud: “Vabandame, aga meil ei ole lubatud vastata.” Ilmutajad, kes nad ka ei olnud, olid raske valiku ees. Vastamisest keeldumine oleks tähendanud vahest kogu projekti kokkuvarisemist ja kahekümneaastase ettevalmistava töö kaotsiminekut.

Kui me usume seda, mida leiame kirjadest endist, on ilmutajatepoolne usalduse reetmine mõeldamatu. Nende staatusega taevased olendid lihtsalt ei riku reegleid. Enamikul juhtudel paistab, et nad esitasid kõige moodsamat teadmist, mis oli kättesaadav 1930. aastate alguses ja mis jõudis küllalt lähedale küsimusele vastamisele – isegi kui see hiljem võis osutada ekslikuks. Mõnel juhul polnud sobivat vastust käepärast ja vastuse “Vabandame, me ei tohi vastata” asemel

kasutati pigem täitematerjali, mis võib kõlvata paljude aastate pärast tulevikus, kuid lõpptulemuslikult osutada täiesti valeks.

Pikas perspektiivis aitas see lahendada kaks probleemi. Autorite kõrge staatuse tõttu võisid nad sattuda silmitsi paratamatusega, et paljud Foorumi liikmed ja hiljem lugejad omandavad niisuguse fundamentalistliku suhtumise ilmutusesse, mis on võrreldav piibli fundamentalistide suhtumisega. Kuid võttes sisse selle, mis hiljem osutub karjuvalt valeks, võib sellest saada takistav tegur, kui kirju hindavad kõrgemal tasemel mõistuse ja teaduslike teadmistega inimesed. On ka võimalik, et prohvetliku materjali sissevõtmisel oli tahtlik otsinguline eesmärk – kõita nende vastuvõtlike isikute tähelepanu, keda peamiselt huvitas kirjade sisemine vaimne ja religioosne väärtus – vaatamata ekslikule kosmoloogiale.

Ilmutajad kaitsesid ennast paljudes kohtades tehtu puhul niisuguste kommentaaridega nagu näiteks *nende kirjade kosmoloogia ei ole sisendatud*. Kuni 1930. aastateni ja isegi edasi oli sõnal “kosmoloogia” enamiku inimeste jaoks kaugelt avaram tähendus kui ainult astronoomia. Kosmoloogia oli metafüüsika traditsiooniline haru ja sisaldas isegi Aquino Thomase kuulsat kosmoloogilist argumentatsiooni Jumala olemasolu kohta. Ja nende sõnad “pole sisendatud” said hiljem tähenduse, mis on autorite väite järgi vähem ekslik: *Loodud olend võib ibaldada eksimatust, kuid see on olemas vaid Loojatel*. [1768:4] Tegelikult polnud ükski kirjade loetletud autoritest “Looja” staatuses. On veel teine tähtis põhjus, miks see ilmutus ei saa olla ei järjekindel ega eksimatu. Kirjad väidavad: *Kui kõne all on igavene ellujäämine, on Jumal määranud ainelise ja sureliku tahte suveräänseks ning see otsus on absoluutne*. [71:3] Ja *Igaviku värav avaneb ainult vastuseks vaba tahte Jumala vaba tahtega poegade vabast tahtest tehtud valikule*. [71:7] Veel enam, kirjad väidavad ka, et üksnes usk saadab teid läbi selle värava (vt ka 140. kiri 2. pt).

Inimesed, kes elavad minevikus, peavad alistuma inimestele, kes elavad tulevikus. Muidu hakkab maailm tagurpidi ringi käima.

Arnold Bennett

Usaldusväärne ja eksimatu ilmutus annab kindluse ja mõjuvõimu, mis on ühitamatu inimolenditega, kellel on vabatahteline valik. Sest on ju öeldud: “Kui meil on loogilist alust uskuda, siis pole see üldse usk, see on loogika. Usk saab olla ainult mitteleoloogiline.” (Appleyard [8].)

Me leiame kõikjal: *Määramatus koos kindlustundega ongi Paradiisi-avastusretke sisu – teadmatus aja ja meele suhtes, määramatus eelseisva Paradiisi-tõusu sündmuste suhtes; kindlustunne vaimu ja igaviku suhtes, loodud olendist poja kindel usk Kõikse Isa jumalikele osavõtlikkusesse ja lõpmatusse armastusse ...* [1223:3]

Näiteks väidavad Urantia kirjad, et meie igavene universumikarjäär sõltub vabatahteliste otsuste eesmärgist, mis lõpptulemuslikult muutuvad kokkulangevaks Jumala tahtega, lükkamaks tagasi seda, et meie eesmärk on karistada end, *nagu meid poleks kunagi olemas olnudki* (2. kiri 3. pt). Kas meil siis on tõesti vaba tahe? Ainult siis, kui me ei ole kindlad nende tingimuslike väidete tõele vastavuses.

Tegelikult pole Jumalal valikut, vaid ta kinnitab, et “määramatus koos kindlustundega ongi Paradiisi-avastusretke sisu”. Tema alternatiiv? Oleks olnud luua meid kui roboteid, kellel puudub vaba tahe. Sellest tõest arusaamine välistab lapsikud argumendid heast ja kurjast. Meie, inimesed, oleme täielikult vastutavad kogu tahtliku kurja eest. Juhuslik kuri on mittetäiuslikele olenditele vaba tahte andmise möödapääsmatu ja vältimatu tulemus.

Seega polnud nendel Urantia kirjade autoritel valikut, vaid nad pidid leidma teid ja

vahendeid, takistamaks nende ilmutust muutumast ilmeksimatuks kindlustuspoliisiks nende jaoks, kelle usk polnud veel piisavalt arenenud, et võtta vastu vaba tahet, mida vaba tahte Jumal neile pakkus.

“Nad ei valeta meile” on hüüatus, mida kuuleme neilt, kes oma ebakindluses klammerduvad fundamentalismi külge. Kuid ilmutajad on väga hoolikalt ja väga selgesõnaliselt selgitanud, mida nad teevad:

Kuni Kõikse Isa juurde jõudmiseni ei saa ükski ilmutus olla kunagi täielik. Kõik muud taevased boolekanded on vaid osalised, ajutised ja praktiliselt kohandatud kohalikele aja ja ruumi tingimustele. Ehkki niisugused mööndused võivad kõigi ilmutuste otsesest jõudu ja autoriteeti kahandada, on Urantial saabunud aeg, mil on soovitatav niisuguseid avameelseid avaldusi anda, isegi kui see võib nõrgestada selle kõige viimase Urantia surelikele rassidele antud tõeilmutuse tulevast mõju ja autoriteeti. (92. kiri 4. pt.)

Kaalutlemist väärrib autorite väljendatud lootus, et nende pakkumine aitab katalüüsida kristluse muutumist võimureligioonist, mis sõltub suuresti evangeeliumide ja Uue Testamendi apostlite kirjade eksimatusest või peaaegu eksimatusest, vaimureligiooniks, mis avastab võimu ja tähenduse individuaalsete kristlaste isiklikes suhetes neis elava jumaluse vaimuga. Vaimureligioon, nagu kirjeldatud Urantia kirjades (155. kiri 5. ja 6. pt), ei saa kunagi olla ei pimesi alistumist nõudev ega ilmeksimatu.

Kiriklikeks on nüüid ja alati ühitamatu Jeesuse usukaaslaste elava usu, kasvava vaimu ja vahetu kogemusega inimestevahelises vendluses taevariigi vaimses ühenduses. Kiiduväärt soov säilitada varasemate saavutuste traditsioonid viib sageli aegunud palveldamissüsteemide kaitsmisele. Kiiduväärt soov edendada iidseid mõttesüsteeme takistab tegelikult uute ja sobivamate vahendite ja meetodite toetamist, mis peavad rahuldama nüüdisaegsete inimeste avarduva ja areneva meele vaimseid igatsusi. Nüü on kakskümnenda sajandi ristiusukirikud täiesti alateadlikult suureks takistuseks tõelise evangeeliumi – Jeesus Naatsaretlase õpetuste kiirele edenemisele.

Jumalariik on teie sees” oli ilmselt suurim kõigest Jeesuse ütlustest kõrvuti Isa nimetamisega elavaks ja armastavaks vaimuks. (196. kiri 10. pt.)

Viiet

1. K. S. Thorne, “Black Holes and Time Warps (Picador, London)
2. Encyclopedia Britannica (2000)
3. J. Gribbin, “Genesis” (1982)
4. W. D. Dalziel, “Earth Before Pangea” (Scientific American 272 (1) 28, 1995)
5. L. J. Mullins ja M. J. Sprunger (2000), “A History of the Urantia Papers” (Penumbra Press, Boulder)
6. Dr. W. S. Sadler (toimetaja), “History of the Urantia Movement”
7. Ernest P. Moyer (2000), “The birth of a Divine Revelation (Moyer Publishing, Hanover Pa)
8. Bryan Appleyard “Understanding the Present”

Tuleviku subtes võime kindlad olla vaid ühes asjas – see on täiesti fantastiline.

Arthur C. Clarke

21. SAJAND – KAS VAIMNE MURRANG?

Peep Sõber

Karepa, august 2004

Urantia raamatut lugedes tekitab tihti hämmastust asjaolu, et seda nimetatakse (kuigi vaid ühes kohas) viiendaks epohhiliseks ilmutuseks. Meile on öeldud, et see anti planeedile “enneaegselt” – nendele, kes on sellisteks õpetusteks valmis ja eelkõige uute õpetajate ja juhtide ettevalmistamiseks. Öeldi, et kord saabub planeedile aeg, mil inimesed on innukad tõde otsima. Raamatust võib leida ka kohti, milles vihjatakse nende õpetuste tähtsusele meie maailmas järgmise tuhande aasta jooksul.

Me teame, et kuigi Urantia raamatut tõlgitakse praegu paljudesse keeltesse ja Urantia liikumine on juba ammu väljunud Ühendriikide pinnalt, pole ta siiski maailmas veel eriti laialt tuntud. Urantia liikumine maailmas küll kasvab, kuid on siiski veel suhteliselt väikesearvuline. Inimkond ei ole praegu veel laias laastus nendeks õpetusteks valmis ja lugejail võib see ehk tekitada ka väikest kõhedust – kuidas küll see raamat võib saada epohhiliseks ilmutuseks, mida võiks võrrelda näiteks Jeesuse õpetustega? Selles ettekandes ei saa ma kindlasti anda ammendavaid vastuseid nendele põnevatele küsimustele. Küll aga käsitlen siin inimkonna tulevikku puudutavaid küsimusi laiemas kontekstis.

Prohvetlus. Tulevikust kõnelemisel on tark olla üsna ettevaatlik. Julgemalt räägivad sellest prohvetid. Autoriteetseimaks neist võib pidada Nostradamust. Tema mõistmisel võib meil tekkida aga raskusi. Cambridge'i ülikooli õppejõud ja Nostradamuse tõlkija/uurija Peter Lemesurier märgib õigustatult, et prohvetlust ei saa tõlgendada mineviku arusaamade ja olevikuootuste valguses. Pigem kehtivad siin teised reeglid, millest ta rõhutab alljärgnevaid:

Üllatusliku täitumise seadus. Kõige tõenäosemalt juhtub see, mida keegi ei osanud oodata.

Ootuste nurjumise seadus. Kõige ilmsem tõlgendus on tavaliselt kõige ekslikum.

Eelarvamuste sekkumise seadus. Eelarvamused ja prohvetlus ei sobi kokku.

Iseenesliku täitumise seadus. Prohvetlus täitub jätkuvalt iseenesest. (Prohvetluse täitumine ei sõltu selle tõlgendamisest või katsest seda mõjutada – P. S.)

Väbeneva reeglipärasuse seadus. Prohvetluse reeglipärasus väheneb täitumise aja jooksul ruudus. (Mida kaugemat tulevikku see kirjeldab, seda ebareeglipärasem see on – P. S.)

Erineva toime seadus. Prohvetlus ja selle tõlgendus on kokkusobimatud asjad. (Prohvetluse tõlgendust ei või pidada prohvetluseks endaks – P. S.)

Prohvetliku lühendamise seadus. Prohvetlus lühendab tulevikku. (Tulevikusündmustest kõneldes tundub nagu kõik toimuks väga lühikese aja jooksul – P. S.)

Mitte midagi pole võimatu. Kui midagi saab juhtuda, siis see juhtub; kui midagi ei saa juhtuda, siis võib see ikkagi juhtuda.

Kuulus ulmekirjanik Artur C. Clarke defineerib oma raamatus *Profiles of the Future* “Clarke'i seaduse”: “Kui lugupeetud, kuid eakas teadlane kinnitab, et midagi on võimalik, siis on tal peaaegu alati õigus. Kui ta aga ütleb, et midagi on võimatu, siis ta eksib peaaegu alati.” Ilmselt kehtib see tõdemus ka Nostradamuse seni täitumata ennustuste tõlgendamisel. Nende ettekuulutuste tõlgendused on pigem kui hüpoteesid, milles võib alati kahelda.

Kirjas Henri II-le loeme: “... ma ei kavatse käesolevasse Kirja üles tähendada mitte midagi säärast, mis oleks vastuolus tõelise katoliku usuga ...” Tõenäoselt võib seda ütlust laiendada kõigile tema ennustustele. Põhijoontes kirjeldabki Nostradamus nagu ristiusus tavaks, et enne Kristuse teist tulemist, “saatana kinni sidumist” ja “tuhandeaastast rahuriiki” tuleb “suur

viletsus”. Kui tema kodukanti puudutavad kohalikud sündmused kõrvale jätta, kõneleb ta tihti raskest ajast maa peal. Maailmas kerkib kolm korda esile Antikristus. Lisaks tabavad maad mitmed looduskatastroofid – suured üleujutused, maavärinad ja võib-olla koguni kokkupõrge komeediga. Seetõttu on Nostradamuse ettekuulutusi vahel peetud inimkonna süngeks tulevikuväljavaateks. Kui neid ühe inimelu perioodile kokku kuhjata, võib pilt tõepoolest näida üsna kohutav. Tegelikult asi nii hull siiski ei ole, sest neid tuleks paigutada tunduvalt pikemasse ajaperioodi kui on üks keskmine inimelu või põlvkond. See aeg võib ulatuda koguni aastani 3797, nagu Nostradamus ise mainis. Tuleb ka kohe öelda, et meie prohvet ei ennusta kusagil maailma lõppu, ta räägib vaid praeguse ajastu lõpust ja uue, *kuldse ajastu* algusest. Kas on see aeg, mil “inimesed on innukad tõde otsima”?

Kolm Antikristust. Paljude uurijate arvates oli esimene Antikristus Napoleon, teine aga Hitler. Kolmandat ehk viimast Antikristust kirjeldab Nostradamus järgnevalt “... seejärel saab Antikristus põrguvürstiks, veel üks ja viimane kord värisevad kahekümne viieks aastaks kõik kristlikud kuningriigid ja samuti uskmatud.” Tänapäeval võiks selleks põrguvürstiks pidada Osama bin Ladenit. Kuid järgnev lause: “Sõjad ja lahingud muutuvad veel rängemaks, ning linnad, suurlinnad, lossid ja kõik teised hooned põletatakse, laastatakse, hävitatakse ...” seab selle oletuse siiski kahtluse alla. Tõenäoliselt ei ole too isik ilmselt veel esile kerkinud.

Poliitilis-majanduslikud kataklüsmid. Tänapäeva maailma on jäänud üks ateistlik/materialistlik suurriik – Hiina. 21. sajand näitab Hiina majandusliku võimsuse kasvu. Hiina kasvav majandus vajab aina enam naftat. Mis juhtub Hiinaga siis, kui maailma naftavarud hakkavad ammenduma?

Tähelepanuväärse vihje võime leida katräänist 525.: “Pärsia suunas ligikaudu miljon meest, tõeline madu tungib Bütsantsi ja Egiptusse.” Kuivõrd järgneva 50 aasta jooksul hakkavad maailma naftavarud ammenduma, võib see osutada põhjuseks, miks Hiina võiks alustada Iraani suunas oma vallutusi. Katrääni esimeses reas mainib Nostradamus, et sel ajal asuvad Marss, Päike ja Veenus Lõvi (astroloogilises) märgis. Järgneva 50 aasta jooksul juhtub seda viis korda: 2015., 2019., 2030., 2032. ja 2047. aastal. Nendel aegadel tasub seda ennustust hoolega lugeda. Muidugi mõista tuleb selliseid taevaseise hiljemgi veel, kuid tõenäoliselt need meid isiklikult enam nii palju ei huvita. Tähtsamaid sündmusi maailmapoliitikas kirjeldab Nostradamus mitmes katräänis. Võib oletada, et ka värsis 621., 624., 680. ja 681. ennustatakse Hiina sõjakäigust, mis lõpuks ebaõnnestub.

Siit võib paralleele tõmmata Johannese ilmutuses (Ilm 16:12) kirjeldatud Harmagedooni lahinguga: “Kuues (ingel) valas oma kausi välja suure Eufraati jõe peale, ning selle vesi kuivas ära, et tee oleks valmis kuningatele päevatõusu poolt.” Veelgi tähelepanuväärsem on aga Johannese ilmutus edasi: “Ja sündis suur maavärin, millist ei ole olnud sellest ajast, kui inimesed on elanud maa peal ... Ja suuri raheteri, talendiraskusi, sadas taevast alla inimeste peale ...”

Järgnevalt vaatleme, kas Nostradamusel on sellega seoses midagi öelda.

Globaalsed looduskatastroofid ja Rooma paavst. Kliimamuutused on tänapäeval aina enam teadlaste tähelepanu alla sattunud. Kuigi paljude arvates kliima tasapisi soojeneb, võib polaarjää sulamine põhjustada Golfi hoovuse muutust ja Euroopat ning Põhja-Ameerikat ohustab siis hoopis uus jääaeg. Paljud meist on ilmselt juba näinud ka ameeriklaste filmi “Päev pärast homset”, kus sellist stsenaariumi kunstipäraselt esitatakse.

Mida räägib sellest Nostradamus? Kirjas Henri II-le ei kõnele Nostradamus looduskataklüsmidest midagi, kui välja arvata lõik K66: "... maailm läheneb teatavale suurele põlemisele, ehkki minu prohvetluse arvutuste järgi ulatub aeg veel kaugemale." Eessõna 28. lõigust loeme: "... enne maailma üleüldist põlemist tuleb mitmeid uputusi ja nii kõrgeid, et jääb vaevalt maid, mis ei kattu veega, ja see kestab niikaua, kuni kõik saab hävitatud ... välja arvatud Maa ise ja seda asustavad rahvad (?). Veel enam, enne ja pärast neid üleujutusi on paljudes maades nii vähe vihma ja taevast langeb alla nii suurel hulgal tuld ja põlevaid kive, et mitte midagi ei jää alles; ja see saab toimuma lühikest aega enne viimast põlemist." Kas kirjeldab ta võimast vulkaanipurset või meie planeedi kokkupõrget komeedi või asteroidiga, mis kukub ookeani? Meil tasub meenutada ka Järve-Jaani ennustusi ootamatute tõusulainetega Lääne-Eestit tabavatest üleujutustest. Mõned vähemtuntud ennustajad kuulutavad veeuputust ka Tallinnale, vaid Tooepa ja Lasnamägi pidavat sellest pääsema.

Järgnevalt vaatame, mida on astronoomidel kosmilise ohu kohta öelda. Pärast komeet Shoemaker-Levy langemist Jupiterile (1994) ja paljude uute asteroidide avastamist üritavad täheteadlased võimalikku katastroofiohtu aegsasti taevavaatlustega registreerida. Uuritakse ka võimalusi, kas Maad ohustavat komeeti või asteroidi oleks võimalik atmosfääris raketidega purustada. Lisaks hoitakse silma peal tuhandetel ümber Maa tiirlevatel tehisobjektidel. Astronoom Peep Kalvi sõnul ei saa kosmilise kokkupõrke ohtu sugugi välistada, kuigi seda juhtub miljonite aastate tagant. Suhteliselt lihtsam olevat ohtlike komeetide avastamine ja purukslaskmine. Otse Maale suunduva asteroidiga on lugu hullem. Lähemalt võib sel teemal lugeda raamatust "Universum" (Tallinn 1997).

Tulles tagasi Nostradamuse juurde, leiame tema katräänidest mitmeid vihjeid komeedi tulekule, mis muudab elu meie planeedil. Tähelepanuväärseim neist on 241.:

*Suur täht põleb seitse päeva,
Pihv põhjustab kahe päikese ilmumist:
Suur krants ulub kogu öö,
Kui suur ülempreester muudab maad.*

Võib oletada, et samast sündmusest räägib Nostradamus ka katräänis 606. Eriti huvitav on selle viimane rida:

Rooma suur sureb, öö saab läbi.

Rooma suur on ilmselt paavst. Segaseks jääb aga, kas lõpuks saab läbi vaimne öö (materialistlik ajastu) või katastroofist tingitud ebatavaliselt pikk öö. Üheteistkümnendal sajandil elanud iiri prohvet Malachy O'Morgairi (Püha Malachy) järgi on rooma-katoliku kirikule tulemas veel vaid kaks paavsti. Seejärel tulevat "viimnepäev".

Pärast "suurt viletsust" tuleb lõpuks rahu maa peale, algab *kuldne ajastu*. Sellega seoses tasub lugeda Nostradamuse katrääne 148., 213., 302., 394., 532., 624., 1074. ja lõiku K73, mis erinevalt paljudest teistest on inimkonnale väga lootustandvad. Kas sel ajastul tõuseb Urantia raamat oma õpetustega inimkonna avalikkuse huviorbiiti? Kas siis algab Kohtumõistjate-Poegade saabumisega uus usulis-elukorralduslik ajastu?

Urantia raamat õpetab, et üleilmlikud olendid ei saa maa peal üksi tegutseda, nad vajavad alati inimeste seast abilisi. Võib-olla nende abiliste kasvatamiseks ongi raamat planeedile "enneaegselt" antud. Ma ei taha sellega seoses aga sugugi väita, et kõik selle raamatu lugejad sobiksid üleilmlikele olenditele abiliseks. Veel vähem tahan ma väita, et selliste abiliste seas ei võiks olla inimesi, kes pole kunagi Urantia raamatut lugenud.

Naftavarude lõppemine – ekspertide arvamus. Kõik eesitatud võib realistlikult mõtleval inimesele tunduda unistusliku fantaasiana, mis kunagi ei pruugi täituda. Tullis realistlikumale pinnale, tuleb tõdeda, et meie tsivilisatsioon vajab oma toimimiseks aina enam energiat ja enamasti saadakse seda naftast, mis muudetakse elektrienergiaks, soojusenergiaks jm. Kõigile on selge, et kord saavad naftavarud otsa ja inimkond vajab uusi energia allikaid. Esitan siinkohal mõned väited Inglise eksperdi C. J. Campbelli raamatust *The Coming Oil Crisis*. Rühm teadlasi eesotsas Campbelliga on juba üle kümne aasta hoiatanud, et lähenemas on globaalne naftakriis. Küsimus ei ole mitte selles, et nafta saab järsku otsa. Probleem on pigem selles, et kriis saabub palju varem: me läheneme kriitilisele punktile, mil maailmas ei suudeta enam naftat nii palju toota, kui seda vajatakse. Võttes arvesse kõik tootmisvõimsused, potentsiaalsed uued leiukohad, tarbimise kasvu ja nafta teadaolevad varud, näitavad Campbelli arvutused, et kriis algab ca 2012 aasta paiku ja see toob kaasa naftahinna hoogse tõus, mis paiskab maailma majanduse kaosesse. Arvutuste oletatav viga võib ulatuda +/- 2 aastat. Gaasivarudega on lood väheke paremad. Kuid samasugune olukord jõuab kätte ca 10-12 aastat hiljem. Eessõnas oma raamatu kordustrükile (1997) mainib Campbell, et kui Ühendriikide valitsus mõistab probleemi tõsidust, võib oodata USA sõjalist sissetungi Iraaki. Niisiis ka teadlased võivad midagi ette ennustada. Campbell ei ole inimkonna tuleviku suhtes läbinisti pessimistlik. Kui me loobuks järk-järgult fossiilsetest kütustest ja leiaks uued energia allikad, muutuks elu planeedil palju stabiilsemaks. Ülemineku-aeg saab paljudele aga majanduslikult raske olema, eriti rängalt tabab see arengumaid ja riike, mis asuvad nafta leiukohtadest kaugel. Need, kes oskavad selleks kriisiks valmistuda, pääsevad kergemini.

Võib oletada, et nii saabubki planeedile “suur viletsus”, mil meie tarbimistsivilisatsioon ei saa sel kujul enam lihtsalt eksisteerida. Nii prohvetid kui ka Urantia raamat kuulutavad, et inimkond leiab kriisidest väljapääsu – inimkond meie planeedil ei hukku, planeedil algab uus – vaimne ajastu. Kas meie kui Urantia raamatu lugejad, oleme selleks väljakutseks valmis? Kas me mõistame ja elame neid õpetusi sel määral, et saame vajalikul hetkel abistada ka oma kaaslasi?

URANTIA RAAMATU LUGEMINE KUI MÕTLEMISE KOOL

Jeffrey Wattles, USA

Oodates pääsu eluasemeilmade mõtlemise koolidesse, vaadelgem õppetunde, mis on väljendamata või väljendatult Urantia raamatus, käsitledes neid ligikaudu seal esinemise järjestuses.

1. ESIMESES kirjas järgneb esimene mõtlemise õppetund vahetult lausele “Kõikne Isa on kõige loodu Jumal, kõikide asjade ja olendite Esimene Allikas ja Kese. Mõelge Jumalast esmalt kui loojast, siis kui juhtijast ja viimaks kui lõpmatust toetajast.” Seega leiab mõtlemine aset personaalses kontekstis; see on Jumala poegade ja tütarde tegutsemine.

Kaasamõtlev lugemine võtab aega, et teostada ilmutatud imperatiive. Jumalik Nõuandja *on* Jumala nõuandja. Milleni jõuate *teie*, kui võtate endale aega uurida selle mõtlemise õppetunni sügavusi? Ma kinnitan teile, et kõige tänuväärsem on võtta aeg-ajalt 20 minutit vaba aega ja mõtiskleda tsitaadis toodud järjestuse üle. Lühike esse näi laialdasel teemal ei suuda üles lugeda kõiki tsitaate, mis võimendavad looja, juhtija ja toetaja tähendusi, kuid minu arust

võib selle õppetunni juures mõtisklemine viia järgmiste ideedeni. Isa loomisakte iseloomustavad kavandamine ja koostöö; ta ei alusta mitte midagi ilma hea plaanita ja kui tema mõte jõuab väljendamiseni sõnad ja teos, on tegu juba meeskonnatöoga. Ka looja ei paiska välja energiat, meelt ja vaimu, ilma struktureerimata neid põhimõtete järgi, mis väljendavad tema täiuslikku valitsemist. Tema armastav juhtimine, nii seest kui väljast, viib meid läbi kasvuseikluse, laseb uuesti ringlusesse kõik, mis hakkab igavesti ja lõplikult progressile vastu seisma, ja toetab meid headuse säilitamise ning domineerimise läbi.

2. JÄRGMINE peamine mõtlemise õppetund sisaldub peatükis “Jumalik tõde ja ilu” [2. kiri 7 pt, lk 42]. Esiteks peame ausalt tunnustama tõe suhtelisust. Ehkki “Esimese Suure Allika ja Keskme seadused ning ettekirjutused, mõtted ja suhtumised on igavesti, lõpmatult ja universaalselt tõesed”, võetakse jumalikkude tõe ometi erinevalt vastu.

“Kogu piiritletud teadmine ja loodud-olendite mõistmisvõime on suhteline. Isegi kõrgetest allikatest ammutatud teave ja teadmised on vaid suhteliselt täielikud, piiratud ulatuses täpsed ja isikuliselt tõesed.

Füüsilised tõigad on küllaltki ühelaadsed, ent tõe on universumifilosoofias elav ja paindlik tegur. Arenevad isiksused on omavahelises suhtlemises ainult osaliselt targad ja suhteliselt sürad. Nad saavad tunda end kindlana üksnes sinnamaani, kuhu küünib nende isiklik kogemus.” [2:7, 42.2-3].

Kuidas universaalsed lepitajad seda probleemi lahendavad? Nad “ilmutavad oma superuniversumi-järgses töös kokku neljakümmend üheksat kogemuslikku seisukohta ehk arusaamist, mis kõik on nurgelised – seega mittetäielikud –, kuid mis kõik vastastikku täiendavad üksteist ja püüavad hõlmata kogu Ülimuslikkuse ringi” [25:2, 275.4].

Kuigi tajume, et meie taipamine on osaline ja ebataielik, ei vabanda see meie kitsarinnalisust. Abstraktsiooni petlikkus tähendab “keskendada tähelepanu reaalsuse ühele tahule ja kinnitada siis, et selline üksik tahk ongi kogu tõe.” (Taandamine, mis petukombel seletab kõrgemat madalama kaudu, illustreerib seda petlikkust [12:9, 141.4-6].) Märkimisväärne on see, et probleemi likvideerimine viib tagasi mõtlemise esimese õppetunni juurde “otsima alati seda loovuslikku plaani, mis on olemas kõikide universuminähtuste taga ja enne neid” [2:7, 42.6].

Meie vaevanägemisel piiratuse kompenseerimiseks on eesmärk tajuda tõe kogu selle täiuses. “Tõe on kaunis, sest ta on ühtaegu külluslikult rikas ja sümmeetriline” [2:7, 42.6]. Kuni tõe taipamine pole jõudnud tõe ilu realiseerimiseni, pole see veel täiuslik. Küsige, missugused reaalsuse dimensioonid tuleb kaasa haarata ja tasakaalustada, selleks et saavutada küllastumus ja sümmeetria!

On veel kaks tõe testi; üks hõlmab filosoofilist loogikat ja teine on vaimne-intuiitiivne.

“Intellektuaalne enesetunnetus võib avastada tõe vaimse tunnusliku omaduse – ilu– mitte ainult oma käsituste filosoofilise järjepidevuse kaudu, vaid sootuks usaldusväärsemalt ja kindlamini alati ligioleva Tõe Vaimu eksimatu reageeringu läbi. Önn johtub tõe äratundmisest, sest tõe vastavalt võib *tegutseda*, võib elada. Eksimine toob kaasa pettumust ja muret, sest kuna tegemist pole reaalsusega, ei saa seda kogemust teostada. Jumalikkude tõe tuntakse kõige paremini talle omase *vaimse hõngu* kaudu.” [2:7, 42.7]

See lõik võtab kõik kokku, kutsudes üles ehitama uut raamistikku mõtlemisele, sellist elamise filosoofiat, mis on keskendunud “kosmilise tõe, universumi ilu ja jumaliku headuse avardatud ning oivaliselt tervikuks ühendatud kontseptsioonidele” [2:7, 43.3]. Ma ei ürita seda siinkohal kirjeldada, viitan vaid käsilolevale tööle: <http://www.personal.kent.edu/~jwattles/bildphil.htm>

3. MÕTLEMINE on meele tegevus ja meele muster on Lõpmatu Vaimu absoluutne meel.

“Esimene asi, mida Lõpmatu Vaim teeb, on see, et ta vaatleb lähemalt oma jumalikke

vanemaid: Isa-Isa ja Ema-Poega, ja tunneb nad ära. Tema, Vaim, tunneb tingimatult ära nad mõlemad. Ta on täielikult teadlik nende erinevatest isiksustest ja lõpmatutest omadustest, samuti nende seostuvast olemusest ja ühisest tegutsemisest. Järgmise sammuna vannub Jumaluse Kolmas Isik transtsendentse innu ja virgutava spontaansusega igavest truudust Jumal-Isale ja tunnistab igikestvat sõltuvust Jumal-Pojast – hoolimata sellest, et ta on Esimese ja teise Isikuga võrdne” [8:1, 90.6].

Kuidas saame oma mõtlemist kujundada Lõpmatu Vaimu tegevuse põhjal? See lõik võib viia mõttele, et me saame juhtida oma meelt nii, et palveldamine valgustaks meid ja me pühendaksime end Isa tahte täitmisele. Siis jätkab Ühine Toimija tegevuse tsükli, luues Havona universumi. Kuidas saame oma tegevuse aluseks võtta seda loovat saavutust? Tekkivas aegruumi valdkonnas võime täita oma kohust Ülima suhtes: “Arengulises kosmoses domineerib kõikjal energia-mateeria, välja arvatud isiksuses, kus ülem-võimu üritab haarata vaim, tehes seda meelega vahendusel” [12:8, 140.10]. Me võime töötada heasoovlikult, et alistada oma kehade energiad ja selle maailma vägesid vaimsele eesmärgile. Paradiisi mustri aegruumiline väljendus on kujutatud järgmisel leheküljel tabelis 1.

Meel on “võime tunda ja olla tuntud” [6:2, 78.5]. “Arengulises kosmoses domineerib kõikjal energia-mateeria, välja arvatud isiksuses, kus ülemvõimu üritab haarata vaim, tehes seda meelega vahendusel” [12:8, 140.10, vt kahte viimast lõiku 12. kirjast]. “Meel teisendab vaimuomased väärtused intellektuaalseteks tähendusteks” [02.6]. “Meel kujutab endast menetlust, mille abil vaimureaalsused muutuvad loodud isiksuste jaoks kogemuslikeks” [140.4]. Meie meeled on piiratud (1.2), kuid on lootust (289.2) ja me oleme kutsutud tegelema loova arutlemise ja kujutlemisega (330.2).

4. JÄRGMINE mõtlemise õppetund, mida tahaksin valgustada, on väljendamata, mitte väljendatud. Me peame “mediteerima” Jeesuse tehtud jumalike omaduste ilmutamise üle (7:7, 89.5). Mis on meditatsioon? Nii nagu autorid seda terminit kasutavad, tähendab see *mõtisklemist*, asjade pikaaegset läbimõtlemist, lubades hingel end seejuures tõega toita. Meditatsioon ei tähenda meelde süvenemist kuni alateadvuseni või mingisugusesse transiseisundisse langemist. Apostlid mediteerisid paljudel juhtudel selle üle, mida Jeesus äsja neile oli öelnud, mõeldes järele selle üle, mida nad just kuulnud olid. “Võtke ülev teadmise Naatsareti Jeesuse surelikust elust vastu oma hinge ...” [20:5, 228.6]. Meditatsioon pole müstitsism.

5. TERVE hulk mõtlemise õppetunde on antud kosmilist meelt käsitlevas osas, mis räägib meele võimetest seoses põhjuslikkuse, kohustuse ja palveldamisega. Esiteks pange tähele liikumist iga võime kirjelduse sees, näiteks esimesena mainitu puhul seda, kuidas kaasahaaratus tekib füüsilisest tajust.

“Põhjuslikkus – füüsiliste aistingute reaalsusmaailm, loogilise ühtsuse teaduslikud valdkonnad, tõelise ja ebatõelise eristamine, kosmilisele reaalsusetundlikkusele toetuva arutluskäigu järeldused. See on kosmilise otsustusvõime matemaatiline kuju” [16:6, 192.2].

Bernard Lonergan märgib oma meistriteoses “Insight” [Taipamine], et arenenud mõtlemine läbib kolm faasi: kogemus, arusaamine ja otsustus. Me kipume oma mõtlemises olema liiga passiivsed, oskamata tõlgendada, oskamata sõnastada meie kogemusel põhinevaid kindlaid järeldusi. Aktiivse mõtlemise ideaalne eneseväljendus viitab viisidele, kuidas kosmilise meele intuitsioone on kirjeldatud.

Teiseks, pange tähele, et neid kosmilise meele kolme intuitsiooni on *a priori* nimetatud eeldusteks, mis muudavad kogemuse võimalikuks (see terminoloogia ja mõiste on ammutatud Immanuel Kanti filosoofiast). On olemas nii põhilised taipamised, et neid ei saa tõestada, sest tõestus viitab millelegi veel põhilisemale. Järelikult, et niisugust

taipamist kinnitada, tuleb see esitada aksioomina. Iga tõestamiskatse oletab liiga palju või tõestab liiga vähe. Õigesti häälestatud meelele on taipamine iseenesestmõistetav. Pealegi rakendab see töötust uurida valdkonda, mida kinnitus avab. Need, kes taipamise kõrvale tõukavad, võivad proovida seda kummutada, ehkki nende katsetõestused oletavad liiga palju või tõestavad liiga vähe.

Kolmandaks, neid kolme intuitsiooni on lihtne ühendada teoorias, aga mis on tavalisem, kui heita kõrvale koormavad kohustused ja jätta muretsemata oma tegude tagajärgede pärast? Pigem peaksid tegevused fakti (põhjuslikkuse) valdkonnas olema kooskõlas meie kohustusega ja kohustuse täitmine motiveeritud armastusest. Iga tegu on meie mikrokosmiline andam Ülimale, materiaalse reaalsuse korraldamine vaimse eesmärgi valguses.

6. TEINE peamine õppetund on mõtlemine, et “ükskõik missugust reaalsusprobleemi ... võib ainult siis aduda õiges perspektiivis, kui täielikult ja eelarvamusteta uurida kolme universumireaalsuse faasi – päritolu, ajalugu ja lõpp-sihti” [19:1, 215.3]. See õppetund annab võtme teaduse (mis portreerib lõplikku ajalugu) ühendamiseks religiooniga (mis portreerib päritolu ja lõppsihti).

7. ÜKS kõige tähtsamaid mõtlemise õppetunde on seotud sotsiaalse dimensiooniga: meil hakkab olema “piisavalt arukust ja sallivust, et vältida meele kokkupõrkeid ja arvamuste sõda. Mida kõrgem on loodud olendi haritus, seda suurem on tema lugupidamine teiste teadmiste, kogemuste ja arvamuste suhtes” [25:3, 278.3]. Paljude raskuste juured meie mõtlemises on järgmist sorti probleemides: “Sageli, liigagi sageli rikute te oma meelt ebasuurusega ja närtsitate teda valeliku meele läbi, allutate teda loomalikule hirmule või moonutate kasutu muretsemise tõttu” [9:5, 103.5]. Pange tähele, et teadmise ja tarkuse otsimine ja filosoofia ning vendluse epohh esindab progressiivse tsivilisatsiooni keskmisi staadiume [50:5, 577], sel ajal kui “õppimine hakkab muutuma vabatahtlikuks” viiendas eluasemeilmas [47:7, 537.5]. Sotsiaalse vendluse teostamine meie maailmas praegu sõltub paljuski isikliku muutumise ja planeedi kohastumise saavutamisest, kaasa arvatud intellektuaalne vastastikune viljastamine: “Iga rahvus peab tutvuma kõigi teiste rahvaste mõtteviisiga” [52:6, 597.5].

8. MÕTLEMINE, tundmine ja tegutsemine on suhtesoses tõe, ilu ja headusega. Ehtne hingeväljendus puudub seni, kuni need väärtused pole isiklikult omandatud [507:7]. Kui me keskendume tõe teisele osale tähtsaimas peatükis “Tõde, ilu ja headus” [56:10, 646–648], leiame mitmeid mõttepärlid, mille üle mõtiskleda. Pange tähele, kuidas on järgmistes õpetustes kombineerunud intellektuaalne ja vaimne mõõde:

Tõde “on inimese püüd eristada Jumalat meeles ...” See esimene õpetus orienteerib meid igavesele tõe ja tõe allikale.

“Igavese tõe tähendused äratavad huvi suureliku inimese intellektuaalses ja vaimses olemuses.” Siin on lihtsalt mainitud intellektuaalset ja vaimset dimensiooni koos.

“Tõde on teaduse ja filosoofia alus ning religiooni intellektuaalne alus.” Kui loeme seda lauset kiirustades, näeme tõde vahest kui puhtalt intellektuaalset terminit, aga teaduse ja filosoofia *alusel* ei pea olema teaduse ja filosoofia intellektuaalne iseloom. Ometi on huvitav näha tõde, mis on esitatud kui religiooni intellektuaalne alus. Platoni aegadest peale on tõde vaadeldud pigem intellektuaalsena, mitte vaimsesena, siin on olemas terake taipamist sellest, mis muutus lääne filosoofias ühekülgselt traditsiooniks.

“*Tõeliste subete* äratundmine eeldab meelt, mis on võimeline eristama tõde eksimusest. Urantia inimmeeltele annetatud Tõe Vaim reageerib eksimatult tõe – elava vaimu suhtele kõigi asjade ja kõigi olenditega, nagu need on kooskõlastatud igaveses tõsus Jumala poole.” See tsitaat lubab meil näha, et Tõe Vaimu ei puuduta mitte üksnes see, mida meie võime

(ühekülgsest?) kutsuda vaimseks tõeks, sest sellesse on kaasatud kõigi asjade ja olendite liikumine. Tõe “definiitsioon” siin on üllatav. “Igavene tõde on Paradiisi-Poegade eriline hoolekanne, kes annetavad end surelikele rassidele ja valavad ka oma Tõe Vaimu kõigi rahvaste peale välja.”

“Tõe tähendused on Jumaluse igavese sõna vastukajad sureliku intellektis – ülimite mõistete arusaamine ajas ja ruumis.” Siingi rõhutatakse jälle tähenduse intellektuaalset dimensiooni, mõtlemise fookust, kuid termin on meeldetuletus, et siin on meil tegemist enamaga kui ideega, sest mõistetel on vaimne dimensioon:

“Tõde on heidutamatu – igavesti vaba kõigist elumuutustest, ehkki mitte kunagi surnud või formaalne, vaid on alati elust tuksuv ja kohanemisvõimeline – säravalt elus. Ent kui tõde seondub faktiga, tingivad nii aeg kui ka ruum selle tähendusi ja viivad suhtesosesse selle väärtusi. Sellised faktiga seotud tõe reaalsused saavad mõisteteks ning need suunatakse vastavalt suhteliste kosmiliste reaalsuste valdkonda” [118:3, 1297.4].

Kui me jälgime seda otsingut, leiame “end üha suuremal määral olema haaratud filosoofia kogemuslikku uurimisse ...” Filosoofia liigub abstraktse intellektuaalse uurimise ees, et muutuda kogemuslikuks kui me selle õppetunde praktikasse rakendame, peegeldame omaenese kogemust ja edeneme usu juurest Jumala-teadlikkuse poole.

MÖTLEMISE ÕPPETUNNID KOLMANDAST OSAST

On riskantne teha järeldusi üksikutest hajutatud osadest Urantia raamatus, kuid abiks võib olla järgnev mõte: mõtlemine liigub kõigil tasanditel **intuitsioonist läbi arutlemise tarkuseni**. Vaadeldge seda kinnitust ja tehke oma järeldused.

1. KÕIGEPEALT pange tähele, et “arutlemine”, “loogika” ja “usk” märgivad tavaliselt erinevaid tasandeid.

“*Arutlemine* on järelduste tunnistamine energia ja aine füüsilise maailma kogemise ja sellest maailmast osasaamise suhtes. *Usk* on tegevus, millega tunnistatakse vaimse tegevuse kehtivust – seda, mida ei saa muude surelike tõenditega tõestada. *Loogika* on usu ja mõistuse ühtsuse sünteetiline, tõde otsiv edasilikumine, mis põhineb surelike olendite olemuslikel meeleannetustel, loomu-pärasel asjade, tähenduste ja väärtuste äratundmisel” [103:7, 1139.5].

2. EDASI pange tähele, et “intuitsioon” ja “arutlemine” märgivad tavaliselt erinevaid tegutsemise faase antud tasandi piires.

“Nii nagu aineeline intuiitvne instinkt eelneb maises arengus mõistuslike teadmiste ilmumisele, nii võib vaimse intuiitvse taipamise avaldumine ennustada morontia ja vaimse mõistuse ning kogemuse hilisemat ilmumist ...” [103:7, 1138.0].

3. SEEJÄREL jälgige vaimse aktiveerumise kolmeosalist järgnevust: intuitsioon, artlus, tarkus.

“Usk-taipamine ehk vaimne intuitsioon on kosmilise meelega annetus koos Mõttekohandajatega, kes on Isa kingitus inimesele. Vaimne mõistus, hinge arukus on Püha Vaimu annetus, Loova Vaimu kingitus inimesele. Vaimne filosoofia, vaimureaalsuste tarkus on Tõe Vaimu annetus, annetuvate Poegade ühine kingitus inimlastele. Ja nende vaimuannetuste kooskõla ja vastastikused seosed moodustavadki inimese vaimisiksuse tema potentsiaalses lõppsihis” [101:3, 1108.1].

Vahemärkus kooskõla ja vastastikuste seoste kohta on oluline, sest pole olemas intuitsiooni absoluutset algust. Loogiline artlus ja inimese taustatarkuse süntees on

mõlemad töös intuitsiooni teravdamisel taipamise tasandini. Teiste sõnadega, sellesse “õppetundi” ei tohi suhtuda dogmaatiliselt kui ajutisse järgnevusse.

Kosmilise meelega osa [16:6, 191–192] portreerib selle funktsioneerimist, mida autor nimetab intuitsiooniks igal tasandil. Et intuitsiooni saab teravdada, peab selle defineerima nii, et jätta ruumi taipamise kasvaks. Et intuitsioon tõuseks tajust teadvusse, peab mängu tulema arutlus. Et kohustust ära tuntuks, peab funktsioneerima tarkus.

Urantia raamat annab näiteid nendest kolmest funktsioonist igal tasandil.

I. INTUITSIOON, ARUTLUS JA TARKUS MATERIAALSE TASANDI SUHTES

i. Lihtne intuitsioon

“Intuitsioonivaim – kiire taju, primitiivsed füüsilised ja loomuomased reflektorsed instinktid, kõigi mõistuslike olendite suunataju ja muud enesesäilitamisevõimed; ainus meelevaim, kes tegutseb nii laialdaselt loomse elu madalamates klassides, ja ainus, kellel on laialdased funktsionaalsed kokkupuuted mehaanilise mõistuse mitteõpetatavate tasemetega” [36:5, 402.3].

ii. Kirjeldatud kirjeldus, väljendamata kirjeldus ja ellurakendamata arutlus

“Metslased panid juba väga varakult tähele, et rasside segunemine parandas järglaste kvaliteeti. Omavaheline abiellumine ei olnud alati halb, kuid alati oli suhteliselt parem leida paariline väljastpoolt, seetõttu kaldusid kombat keelama lähedaste sugulaste vahelisi seksuaalsuhteid. Teati, et väljastpoolt paarilise leidmine suurendas tunduvalt arenguvariatsioone ja edasiliikumise valikuvõimalusi. Väljastpoolt suguharu leitud paarilisega sigitatud individid olid mitmekülgsemad ning suutsid paremini vaenulikus maailmas ellu jääda. Suguharusiseselt sigitatud kadusid järk-järgult koos oma kommetega. See kõik kujunes välja aeglaselt, metslased ei arutlenud teadlikult nende probleemide üle. Kuid hilisemad ja arenenud rahvad tegid seda ning täheldasid ka, et ülemäärane omavaheline abiellumise tulemuseks oli ülemäärane nõrkus.

Kuigi heade tüvikondade omavaheline abiellumine mõnikord täiustas tugevamaid hõime, jäid inimesele sügavamalt meelde eredad näited pärilike defektidega inimeste omavahelise abiellumise halvast tulemustest, mistõttu arenevad kombat kehtestasid üha enam tabusid lähisugulaste kõigile abieludele” [82:5, 918.1-2].

“Ligikaudu maksimaalse massi saavutamise ajal hakkas gaasilise sisu gravitatsioonist sõltuvus nõrgenema ning järgnes gaasi vallandumise etapp, mil gaas voolas emamassi vastaspooltelt kahe hüglasliku ja selgepiirilise voona välja. Selle tohutu keske tuuma kiire pöörlemine andis neile kahele gaasivoole peagi spiraalse kuju. Väljaulatuvate voogude üksikosade jahtumine ja seejärel tihenemine muutis need lõppkokkuvõttes ebahühtlaseks. Need tihedamad löigud olid hüglaslikud füüsilise aine süsteemid ja alasyüsteemid, mis tüürlesid läbi ruumi gaasilise udupilve sees, olles kindlalt emaratta gravitatsioonihardes” [57:3, 653.3].

“Korralduslik religioon ei saa selles eelseisvas ülemaailmses ühiskonna ja majanduse ümberkujundamises pakkuda inspiratsiooni ja olla eestvedajaks, sest kahjuks on see suuremal või vähemal määral muutunud ümberkujundamisele määratud ühiskonnakorra ja majandussüsteemi orgaaniliseks osaks. enam-vähem sotsiaalse korra ja majandusliku süsteemi orgaaniliseks osaks” [99:2, 1087.4].

iii. Tarkus

“Teadus saab matemaatikat, ruumi ajalist energiat ja ainet käsitlevaks mõttevaldkonnaks. Religioon söandab tegelda mitte ainult piiritletud ja ajaliku vaimu, vaid ka igaviku ja ülimuslikkuse vaimuga. Need kaks äärmuslikku universumitaju võivad päritolusid, funktsioone, suhteid, reaalsusi ja lõppsihte ühtemoodi tõlgendada vaid pika-ajalise motakogemuse kaudu” [103:7, 1139.4].

II. INTELLEKTUAALNE INTUITSIOON, ARUTLEMINE JA TARKUS

i. Intuitsioon

Iga lihtsa idee mõistmine illustreerib seda funktsiooni.

ii. Arutlemise vältimine ja korralik arutlemine

“Sind, Toomas, ajavad segadusse kreeklaste doktriinid ja pärslaste eksimused. Sa ei saa pahe ja patu vahekordadest aru seepärast, et sinu arvates sai inimkond maa peal alguse täiuslikust Aadamast ja mandus patu kaudu kiiresti inimese praeguse kahetsusväärse seisundini. Ent miks keeldud sa aru saamast selle üriku tähendusest, milles kirjeldatakse Aadama poja Kaini minekut Noodimaale ja seal abiellumist? Ja miks keeldud sa selle üriku tähenduse tõlgendamisest, milles räägitakse, kuidas Jumala pojad leidsid endale naised inimitütarde seast?” [184:4, 1660.6].

“Jeesus arutles õigesti, et tema maise isa pere eest hoolitsemist tuleb pidada kõigist muudest kohustustest tähtsamaks; et oma pere toetamine peab saama tema esmaseks kohustuseks” [126:3, 1389.8].

Jeesuse arutluskäigu eeldused

“Jeesus kuulas tähelepanelikult ja osavõtlikult seda juttu kõigepealt isa ja siis Rebeka enese suust. Ta vastas neile sõbralikult, et ükskõik kui palju raha ei saa asendada tema kohustust kasvatada isiklikult oma isa peret, “täita kõige pühamat talle usaldatud ülesannet – olla ustav omaenda lihale ja verele” [127:5, 1403.1].

“Jeesus oli kiiresti meheks saamas, mitte lihtsalt nooreks meheks, vaid täiskasvanuks. Ta oli hästi õppinud oma kohustusi täitma. Ta teadis, kuidas vaatamata pettumustele vastu pidada. Ta säilitas vapruse ka siis, kui ta plaanid ohtu sattusid ja eesmärke polnud ajutiselt võimalik saavutada. Ta oli õppinud jääma ausaks ja õiglaseks ka ebaõiglusega silmitsi seistes. Ta õppis kohandama oma vaimse elu ideaale maise eksisteerimise praktiliste vajadustega. Ta õppis kavandama kõrgemate ja kaugete ideaalide saavutamist, rüüades samal ajal teha rasket tööd otseemate ja lähemate hädavajaduste rahuldamiseks. Ta oli kindlalt omandamas kunsti kohandada oma püüdlusi inimlike olukordade asiste nõudmistega. Ta oli peaaegu omandanud oskuse kasutada vaimsete tungide energiat aineliste saavutuste mehhanismi käivitamiseks. Ta õppis aegamööda elama taevast elu, jätkates samal ajal maist eksisteerimist. Ta tugines üha enam lõppkokkuvõttes taevase Isa juhiste, täites isarolli oma maise pere laste juhendamisel ja suunamisel. Ta omandas kogemuse, kuidas kiskuda oskuslikult võit päris lüüasaamise hammaste vahelt; ta õppis muundama ajalikke raskusi igaviku triumfideks” [127:6, 1405.4].

iii. Tarkus

“Kontseptuaalne arusaamine Isa, Poja ja Vaimu Kolmsus-ühendusest valmistab inimmeelt ette teatavate muude kolmeste suheteedaspidiseks tundmaõppimiseks. Teoloogilist mõistust

võib Paradiisi Kolmsuse mõiste täielikult rahuldada, kuid filosoofiline ja kosmoloogiline mõistus nõuavad ka Esimese Allika ja keskme teiste kolmühtsete ühenduste tunnistamist, milles Lõpmatu toimib erinevates, universaalsetes, Isale mitteomastes rollides – jõu, energia, võimsuse, põhjuslikkuse, reaktsiooni, võimalikkuse, tegelikkuse, gravitatsiooni, pinge, mustri, põhimõtte ja ühtsuse Jumala suhetes” [104:2, 1146.2].

(järgneb)

III. Vaimne intuitsioon, arutlus ja tarkus

i. Igasuguse vaimse tõe usutaipamine illustreerib vaimse intuitsiooni tegutsemist

ii. Vaimne arutlus: suur eeskuju, mida me peame siin püüdlema

“Kuigi Päevist Vanad on selgelt ilma jäetud kõrgemate Meistervaimude ja alamate Loojate-Poegade isiklikust juuresolekust, on nende käsutuses ometi elusolendid, kes on häälestatud peegelduva täiuse ja lõpliku täpsuse kosmilistele mehhanismidele, mille kaudu nad saavad rõõmu tunda kõigi nende ülevate olendite peegeldavast juuresolekust, kelle isiklikust juuresolekust nad on ilma jäetud. Nende vahendite ja teiste teile tundmatute vahendite kaudu väljendub superuniversumite peakeskustes Jumala potentsiaalne juuresolek.

Päevist vanad suudavad oivaliselt Isa tahet kindlaks teha sel teel, et võrrutavad ülalt tulevat Vaimu häälesähvatust alt tulevate Miikaeli häälesähvatustega. Selliselt saavad nad eksimatu kindlusega arvestada Isa tahet kohalike universumite haldusajade suhtes” [28:4, 309.3-4].

iii. Tarkus

“*Filosoofia Hing*. Need imelised õpetajad on samuti kinnistatud Tarkuse Täiustajate juurde ja kui neid ei ole mujale suunatud, siis jäävad nad koondunult sünkroonseks Paradiisis elavate filosoofiameistritega. Kujutlege, et astute nagu hiiglasliku elava peegli ette, kuid selle asemel et näha oma piiritletud ja ainelise mina kujutist, tajute **jumalikkuse tarkuse ja paradiisi**

filosoofia peegeldust. Ja kui muutub vajalikuks seda täiuse filosoofiat “kehastada”, seda selliselt lahjendada, et alamate maailmade alamad rahvad saaksid seda praktikas rakendada ja endasse liita, siis tarvitseb neil elavatel peeglitel ainult pöörata oma näod allapoole, et peegeldada mõne teise maailma või universumi nõudeid ja vajadusi” [28:5, 311.3].

“Ent kuldreegli kõrgeim teostumine ja kõige tõelisem tõlgendamine seisneb teadlikolemises selle jumaliku deklaratsiooni kestva ja elava reaalsuse tõe vaimust. Selle kõikse suhte reegli tõeline kosmiline tähendus ilmneb ainult selle vaimses teostumises, **käitumiseaduse tõlgendamises Poja vaimu poolt sureliku inimese hinge sisimas elavale Isa vaimule.** Kui need vaimust juhitud surelikud mõistavad kuldse reegli tõelist tähendust, täituvad nad ülevoolavalt kindlustundega oma kodanikustaatuse üle sõbralikus universumis, ja nende vaimureaalsuse ideaalid rahuldatakse vaid siis, kui nad armastavad oma kaaslasi nii, nagu Jeesus meid kõiki armastas, ja see on Jumala armastuse teostumise reaalsus” [180:5, 1950.3].

Kolmas osa annab õppetunni ka oma loos *teadusliku meetodi* arengust. Me näeme Elukandjates (kes sponsoreerisid esimest üheksat kirja kolmandas osas) innukaid ja süstemaatilisi jälgijaid ja oivalisi ning esteetiliselt tundlikke ühendusepidajaid. Siin on omadused (mis on kogutud üle kogu raamatu) teaduse jaoks, mida me saame rakendada:

Usaldus inimliku mõistmisvõime vastu

Uuriv vaim ja soov probleeme lahendada

Keskendumine ja kannatlikkus

Hästi informeeritud ja hästi organiseeritud meel

Metoodiline lähenemine

Avatus värskele kosmilisele avastusele

Meeskonnatöö laiemate uurijateringiga

Inimlik tundlikkus inimrühmade kohta tehtavate teaduslike üldistuste piiride suhtes, saavutamaks sisekaemust isiksusesse

Julgus teha ebapopulaarset uuringut ja sellest rääkida

Alandlikkus – ei olda ülbe selle üle, kui taibatakse fakte või kui osatakse edukalt kasutada matemaatikat

Ehkki “ürginimene mõtles vaid siis, kui ta oli näljane” [68:2, 765.2], vähemalt oli ta mõtlemine eesmärgipärane. Primitiivses religioonis sisaldub kaks kõrgemat tendentsi, mille õitseng muudab selle religiooni enda iganenuks: need tendentsid on tõeline religioon ja teadus. Religioosse arengu varasemates faasides (kirjad 86 ja 87) rõhutatakse vajadust adekvaatsema teaduse järele, hilisemates kirjades (88 ja 89) vajadust adekvaatsema religiooni järele. Ebausk ja maagia pingutused ennustada ning kontrollida heidavad varju teaduslikule ajastule [88:6, 972.6, 8].

“Elunähtuste uurimisel kaob inimesel varem või hiljem usk juhusesse, vedamisse ja nn. Õnnetusjuhtumitesse, asendudes usuga seaduse ja korra järgi toimivasse universumisse, kus kõigile tagajärgedele eelnevad kindlad põhjused. Nii asendub hirm elu ees elurõõmuga” [86:1, 952.1].

Lõik on märkimisväärne sellepoolet, et omistab peamise rolli inimmeele hirmust vabastamise töös teadusele. Paljud populaarsed tänapäeva kirjanikud panevad selle saavutamise kogu raskuse religioonile.

“Loodusnähtuse niinimetatud depersonaliseerimisele on kulunud ajastuid ning see protsess pole nüüdki veel lõpule jõudnud. Ent tänu tõeliste põhjuste siirale, ausale ja kartmatule otsingule ongi sündinud kaasaegne teadus...” [81:2, 901.9].

Tuuakse sisse peamine mõiste – *teaduslik tegutsemine*. “Teaduslikud teadmised, mis viivad teaduslikule tegutsemisele, on ainus vahend nn juhuslike õnnetuste vastu” [86:7, 957.1]. Kuulutatakse *teadusliku meetodi* voorusi:

“Inimkond on liikumas maagialt edasi teaduse juurde mitte meditatsiooni ja mõistuse, vaid pigem pikaajaliste kogemuste kaudu, järk-järgult ja valulikult. Inimene on aste-astmelt tagurpidi tõesse astumas, alustades eksimusest, liikudes eksimuses edasi ja jõudes lõpuks tõe lävele. Alles teadusliku meetodika kujunemisega on ta näo ettepoole pööranud. Ent ürginimene pidi kas katsetama või hukkuma” [88:4, 970.8].

“Pool maailmast haarab innukalt tõe valguse ja teaduslike avastuste faktide järele, teine pool aga kidub iidse ebaususe ja vaid väheke maskeerunud maagia embuses” [88:6, 973.2]. Ainult faktid ja tõde püüavad saavutada mõistmise täisvalgust ja ühinemist teaduslike otsingute valguse ja valgustatusega (vrd “Kaasaegse ühiskonna suur ebajärjekindlus seisneb selles, et armastust ülistatakse ja abiolu idealiseeritakse, kuid mõlema põhjalikku uurimist ei kiideta heaks”) [83:7, 929.3].

Teaduslik teadmine on üks viieteistkümnest olulisest tsivilisatsiooni tegurist [81:6, 907.5-7]. Sellest sõltub materiaalne progress; “teadmistes peitub jõud”. “Teadus stabiliseerib ka filosoofiat vigade kõrvaldamise teel ja puhastab religiooni eelarvamuste hävitamisega.”

“Inimene kaldub uskuma seda, mida ta peab enda jaoks kõige paremaks; seda, mis vastab otseselt või kaudselt tema huvidele; omakasupüüdlikkus varjutab suures osas loogika” [86:2, 951.6; vrd. hoiatust avaliku arvamuse eest, 71:2, 802.1].

Inimintellekti on kujutatud kui deduktiivset süsteemi: “Sellesse suurde illusioonide ja teadmatuse maailma on surmahirm toppinud ürgrahvaste kõik hilisemad ebausud ja religioonid” [86:6, 955.8].

“Keel on inimese kõige suurem ja kasulikum mõtlemisvahend ...”[81:6, 908.7].

Pange tähele meeleomadusi ja -tegutsemist, mis töötasid koos Vani kangelaslikus visaduses:

“Vaimne kaemus ja moraalne kindlus, mis võimaldasid Vanil universumivalitsusele nii vankumatult ustavaks jääda, tulenesid tema selgest mõtlemisest, targast arutlemisuskusest, loogilisest otsustusvõimest, siirast motivatsioonist, isetust eesmärgist, arukast ustavusest, kogemuslikust mälust, distsiplineeritud iseloomust ja tema isiksuse kõhklematust pühendumisest Paradiisis oleva Isa tahtele ja viisidele.

See seitse aastat ootamist oli südame läbikatsumise ja hinge distsiplineerimise aeg. Nüisugused universumis esinevad kriisid näitavad meele määratud mõju vaimse valiku tegemisel. Haridusel, koolitusel ja kogemustel on oluline roll kõigi arenguliste moraalsete

olendite tähtsate otsuste tegemisel. Ent sisimas elaval vaimul on täiesti võimalik astuda otse kontakti inimisiksuse otsustusvõimega, et volitada loodud-olendi täielikult pühendatud tahet sooritama hämmastavaid tegusid, mis väljendavad ustavat kuuletumist Paradiisis oleva Isa tahtele ja viisidele” [67:3, 756.7].

Mõtlemise õppetunnid neljandas osas

Kõige lohutamamaid õpetusi mõtlemisest on kinnitus: “Kui teie enda meel ei teeni teid hästi, võite selle vahetada Jeesus Naatsaretlase meele vastu, kes teid alati hästi teenib” [48:6, 553.7]. Neljas osa annab meile pretsedenditu võimaluse tundma õppida Meistrit, arendada oma sõprust temaga ja tundma õppida tema meelt.

Terviklik isiksus

Kui ma peaksin esile tõstma ühtainsat mõtlemise õppetundi, oleks see järgmine:

“Jeesusel oli võime tõhusalt kõik oma meele, hinge ja keha jõud vahetult eesseisvate ülesannete täitmiseks kokku võtta. Ta suutis pühendada oma sügavate mõtetega meele ühele kindlale probleemile, mida ta lahendada soovis, ning see koos väsimatu kannatlikkusega võimaldas tal rahulikult taluda sureliku raske eksistentsi katsumusi – elada nii, nagu “näeks ta teda, kes on nähtamatu”” [127:3, 1400.7].

Kuidas (mitte) saavutada edu tegutsemises

Jeesus ei tahtnud meid sukeldada eneseuurimise religiooni ja andis selle õppetunni alles pärast alandlikuks tegevat ebaõnnestumist; kuid selle õppetunni, mille tema andis negatiivsena, võib esitada ka positiivsel kujul.

“Teie püüded, mis nii täielikult läbi kukkusid, ei olnud puhtad. Te ei lähtunud jumalikest motiivist. Teie ideaal ei olnud vaimne. Teie püüdlus ei olnud altruistlik. Te ei tegutsenud armastusega ning teie siht ei olnud täita taevase Isa tahet” [158:6, 1748.5].

See õppetund laseb meil näha seda, mis on tavaliselt esitatud nagu lihtne (eesmärk) imekaunilt sõnastatud mõistesse, olles tulvil mõtetest, mida saame kasutada oma isiklikus arengus. Aeg-ajalt annab see raamat samasuguse oivalise avardumise. Me kuuleme sageli andestusest ja halastusest, kuid halastuse ja andestuse õppetunnid aitavad kõige paremini neid mõisteid avada [28:6, 315.2; 159:1, 1762]. Me kuuleme sageli ägedast reageerimisest probleemidele, kuid kosmilise vastupidavuse mõiste tuuakse esile progressiivsete suhtumiste esitamisel [26:5, 191.3]. Samamoodi nagu palve õppetunnid annavad mõtlemise praktika peakontseptsiooni praktiliste probleemide lahendamisel [91:9, 1002].

Koguda informatsiooni ja korraldada teenimist

Et tänapäevase infotulvaga toime tulla, selleks pole midagi kasulikumat kui praktiline orientatsioon.

“Lapsena kogus ta tohutul hulgal teadmisi; noorukina ta sorteeris ja liigitas seda teavet ja viis selle omavahel kooskõlla ning nüüd, maailma täiskasvanud mehena, hakkas ta neid meeletprotsesse korrastama, et kasutada neid oma hilisemas õpetamis-, hoolekande- ja teenimistegevuses ...” [127:6, 1405.6].

Õppida pingsalt

Kapernauma sünagoogis leidis ta kirstudest palju uusi raamatuid ja veetis vähemalt viis öhtut nädalas pingsalt õppides [129:1, 1420.6]. Kui nad sel viisil viivitasid enne teele asumist, et aktiivselt avalikult jutlustada, veetsid Jeesus ja seitse jüngrit kaks öhtut iga nädal sünagoogis heebrea käsikirju tundma õppides [137:7, 1535.6]. Kas meie õpperühmad jõuavad siin esitatud standardini?

Viia meel tasakaalu

Sügavat filosoofiat tuleks leevendada rütmilise luulega.

“Palve on ennastmeenutav – ülev mõtlemine; palveldamine on eneseunustamine – mõtlemisülene” [143:7, 1616.5,9].

Valiku meelearn

Universumi moraalsed väärtused muutvad intellektuaalseteks omanditeks sureliku meelega kolme põhilist otsustust ehk valikut praktiseerides:

1. Otsustamine enda üle – moraalne valik.
2. Sotsiaalne otsustusvõime – eetiline valik.
3. Otsustamine Jumala üle – religioosne valik. [196:3, 2094:10–13.]

Eeldatavasti peaks moraalsus olema seotud kellegi isiklike standarditega, sel ajal kui eetika on nende standardite rakendamine rühmade ja institutsioonide kontekstis.

Suurteks otsusteks valmistumine ja nende tegemine

Olles saavutanud täieliku pühendumise, olles formaalselt alanud oma avalikku teenimist, tõmbub Jeesus kõrvale, et sõnastada suured otsustused, mis korraldavad tema teenistust.

“Mõelnud läbi üldise kava oma programmi koordineerimiseks Johannese algatatud liikumisega, tuletas Jeesus kõigepealt meelde Immanueli juhiseid. ..

[See] oli aeg mõtiskleda kogu Urantial annetumise sündmusterikka ja mitmekesise elujärgu üle ja edasise hoolekande hoolikaks kavandamiseks, mis teeniks seda maailma kõige paremini ning annaks oma panuse ka kõigi teiste mässi tõttu eraldatud sfääride olukorra parandamiseks. Jeesus mõtiskles inimelu kogu arenguloo üle Urantial, alates Andoni ja Fonta aegadest kuni Aadama üleastumiseni ning edasi Saalemi Melkisedeki hoolekandeni” [136:4, 1514.3, 6].

Me teeme hästi, kui vaatame üle epohhilise ilmutuse ajaloo edusammud ja läbikukkumised meie planeedil, et õppida igast õppetunnist, juhtimaks viienda epohhilise ilmutuse käsitlemist (http://www.personal.kent.edu/~jwattles/share_ub.htm).

Suurte otsuste saavutamisele järgnev spontaansus

Mõtlemise ideaal ei ole ringikõndimine ja kogu aeg mõtlemine. Me võime olla siis liiga ametis mõtlemisega. Pigem on ideaal spontaansus, mis voolab innukast olevikuteadlikkusest ühenduses sügavate ja tõeste töötustega nagu need, mis on väljendatud Jeesuse suurtes otsustes.

“Enamiku tõeliselt tähtsaid asju ütles või tegi Jeesus vaid juhuslikult, “möödamannes”. Meistri maises hoolekandes oli väga vähe ametlikkust, planeeritust või ettekavatsetust. Ta jagas läbi elu rännates tervist ja puistas laiali õnne lahkelt ja loomulikult. Oli sõna-sõnalt õige: ““Ta käis ringi heategusid tehes”” [171:7, 1875.4].

Filosoofia õppetunnid

Kui keegi hakkab uuesti määratlema selle raamatu filosoofilisi õpetusi, siis pole sellel ainel (õnnelikku) lõppu. Kuid ometi võib ära märkida mõnda filosoofilist peatükki neljandas osas: Kõnelus reaalsusest [130:4, 1433–36]; Tõde ja usk [1323, 1459-60]; Arutlus meelest [133:7, 1479-80]; Elureegel [147:4, 1650-51]; Materialism ja materialismi haavatavus [195:6-7; 2076-80].

Seostumine erinevate meeletüüpidega

“Te ei pea nägema ega tundma ega isegi mõtlema ühtmoodi, et *vaimset sarnased olla*” [141:5, 1591.6].

“Iga apostlist õpetaja õpetas kuningriigi evangeeliumi oma vaatepunktist. Nad ei püüdnudki õpetada täpselt ühtmoodi; teoloogilised doktriinid ei olnud standardselt ega dogmaatiliselt sõnastatud. Ehkki nad kõik õpetasid *sama tõde*, tõlgendas iga apostel Meistri õpetust omal viisil.

Ja Jeesus toetas seda erinevate isiklike kogemuste esitamist kuningriigi asjadest, kooskõlastades ja harmoneerides paljusid lahknevaid vaatenurki evangeeliumile alati oma iganädalastes küsimustetundides” [148:1, 1658.1].

“Teises Geneetsaretis veedetud õhtul rääkis Meister apostlitele uuesti mõistujuttu külvajast ja lisa järgmised sõnad: “Nagu näete, mu lapsed, on mõju inimtunnetele möödum ja igati pettumust valmistav; ainult inimese mõistusele tuginemine on samuti tühi ja viljatu tegevus; ainult pöördudes inimmeeles elava vaimu poole võite loota, et saavutate kestva edu ja neid inimloomuse imelisi muundumisi, mis peagi kannavad külluses ehtsaid vaimuvilju kõigi nende igapäevaelus, kes selliselt päästetakse kahtluste pimedusest vaimust sündimisega usu valgusesse – taevariiki.”

Jeesus õpetas kasutama emotsioone kui viisi intellekti tähelepanu köita ja koondada. Ta nimetas selliselt äratatud ja ergutatud meelt hinge väravaks, hinges elab aga see inimese vaimne olemus, mis peab tõe ära tundma ja reageerima evangeeliumi vaimsele kutsele, et inimloomuses saaksid toimuda püsivad muutused” [152:, 1705.3–4]

“Austage alati inimese isiksust. Õiglast üritust ei saa kunagi jõuga edendada, vaimseid võite võib saavutada ainult vaimujõuga. See aineliste mõjude kasutamise keeld kehtib nii füüsilise kui ka psüühilise jõu suhtes. Mehi ja naisi ei saa sundida kuningriiki astuma vastuvaidlematute argumentide ja vaimse üleolekuga. Inimese meelt ei saa loogika raskuse alla suruda ega kavala ilukõnega ümber veenda. Emotsioonide tähtsust inimotsuseid mõjutava tegurina ei saa küll täiesti arvestamata jätta, kuid nende õpetustes, kes soovivad kuningriiki üritust edasi viia, ei saa neile ka otseselt toetuda. Toetuge otseselt jumalikule vaimule, kes elab inimmees. Ärge rõhüge hirmule, kaastundele ega puht tunnetele. Olge inimeste poole pöördudes aus; kontrollige ennast ja olge vaoshoitud; austage oma õpilaste isiksust. Pidage meeles, mis ma teile olen öelnud: Vaata, ma seisan ukse ees ja koputan ja kui keegi lahti teeb, tulen ma sisse.” [159:3, 1765.4.]

Ärge mõelge liiga palju

Ülemäärane intellektuaalsus invaliidistab indiviide ja õpperühmi. On hea tasakaalustada õppetundide uurimist mõtlemisega järgmiste tsitaatide üle.

““Järelkult on palveldamine tegu, mille puhul aine line meel soostub oma vaimsustuva mina katsega võtta Kõikse Isa usupojana temaga ühenduva vaimu juhatusel ühendust Jumalaga. Surelik meel nõustub palveldama; surematu hing igatseb palveldamist ja teeb sellega algust; jumaliku Adjusteri ligidus juhib sellist palveldamist sureliku meelega ja areneva surematu hinge eest” [5:3, 66.4].

“Võtke ülev teadmine oma hinge Naatsareti Jeesuse surelikust elust vastu oma hinge, kuid ärge raisake ainsatki mõtet kasutatuteks arutlusteks selle üle, kuidas just toimus see Nebadoni Miikaeli salapärase kehastumine. Rõõmustagem kõik sellest teadmisest ja kinnitusest, et niisugused saavutused on jumaliku olemuse jaoks võimalikud, ning ärge raisakem siis aega tühistele oletustele selle kohta, millist menetlust jumalik tarkus niisuguse nähtuse saavutamiseks rakendas” [20:6, 228.5].

“Niisama kindlalt kui inimestel on ühised religioossed uskumused, moodustavad nad ka mingi religioosse rühma, mis püstitab endale lõpuks ühtsed eesmärgid. Usklikud tulevad kunagi kokku ja hakkavad tegelikult koostööd tegema ideaalide ja eesmärkide ühtsuse alusel, selle asemel et püüda seda teha psühholoogiliste arvamuste ja teoloogiliste uskumuste baasil. Usklikke peab ühendama mitte usutunnistus, vaid siht. Et tõeline religioon on isiklik vaimne kogemus, tõlgendab iga usklik selle vaimse kogemuse teostamist paratamatult oma isiklikul viisil. Tähistatagu sõnaga “usk” pigem inimese suhet Jumalaga kui formuleeritud usutunnistust, mille osas rühm surelikke on suutnud kokku leppida, võttes selle oma ühtseks religioosseks hoiakuks. “Kui sul on usku, siis hoi a see endale.”

Usk ei tähenda vaid ideaalsete väärtuste mõistmist, nagu näitab Uues testamendis toodud definitsioon, mis kuulutab usu lootuste aineseks ja nähtamatute asjade tõenduseks.

Ürginimene ei pingutanud eriti oma religioossete veendumuste sõnadesse seadmiseks. Ta väljendas oma religiooni pigem tantsu kui mõtetega. Nüüdisaegne inimene on palju usutunnistusi välja mõelnud ja palju religioosse usu katseid kehtestanud. Tulevased usklikud peavad religiooni väljendama oma elus, pühendama end kõigest südamest inimestevahelise vendluse teenimisele. Inimesel on viimane aeg saada nii isiklik ja nii ülev religioosne

kogemus, et seda saaks teostada ja väljendada ainult “tunnetega, mis on sõnades väljendamiseks liiga sügavad”.

Jeesus ei nõudnud oma jüngritelt regulaarset kooskäimist ega ühiste uskumuste esitamist sõnades. Ta käskis neil vaid selleks kokku tulla, et midagi teha – saada osa ühisest õhtusöömaajast tema Urantia annetumiselu mälestuseks” [99:5, 1091.6-9].

“Religiooni intellektuaalsed tegurid on tähtsad, kuid nende ülemäärane arendamine on samuti vahel väga pärssiv ja kimbatuseajav. Religioon peab töötama pidevalt paradoksaalse vajaduse sunnil: vajadus mõtet tõhusalt kasutada ilma igasuguse mõtlemise samaaegse vaimse kasulikkuse üleväärtustamiseta.

Religioossed teoretiseeringud on vältimatud, kuid alati kahjulikud; teoretiseerimine näitab oma objekti alati võltsilt. Teoretiseerimine kaldub teisendama religiooni millekski aineliseks või inimlikuks, ning häirides otseselt loogilist mõtteselgust, laseb religioonil kaudselt näida ilmaliku maailma, just selle maailma funktsioonina, millele ta peaks igikestvalt kontrastiks olema. Seetõttu on religioonile alati iseloomulikud paradoksid, mis tulenevad kogemusliku seose puudumisest universumi ainelistest ja vaimsetest tasandite vahel – moronia mota, filosoofiaülese tõeristamistundlikkuse ja ühtsusetajumise vahel” [102:3, 1121.3, 4

“Ta tahtiski just Meistrilt otsest isiklikku abi paluda, tegi aga siis seda, mida on teinud nii paljud enne ja pärast teda – põikles kõrvale isikliku pääsemise küsimuselt ning pööras jutu teoloogiale ja filosoofiale. Ta läks omaenda vajadustest rääkimiselt kiiresti üle teoloogiliste vaidluste arutamisele” [143:5, 1613.3]

“Palve peab panema inimest vähem mõtlema, kuid rohkem mõistma; see pole mõeldud teadmiste suurendamiseks, vaid pigem taipamise avardamiseks” [143:7, 1616.6].

“Tsiivilisatsiooni religioon. Tsiiviliseeruvate rasside arenevad usukontseptsioonid ja -kombed – meele religioon – intellektuaalne teoloogia, millele on andnud autoriteedi väljakujunenud religioossed traditsioonid” [155:5, 1616.6].

“Jeesus teadis hästi, et Jumalat võib tunda ainult kogemuse reaalsuste abil; temast ei või kunagi aru saada puht meele õpetamise teel. Jeesus õpetas oma apostlitele, et ehkki nad ei suuda kunagi Jumalast täielikult aru saada, võivad nad päris kindlasti teda *tunda*, nii nagu nad tundsid Inimese Poega. Te võite tunda Jumalat mitte Jeesuse sõnadest arusaamise, vaid Jeesuse tundmise tele sellisena, nagu ta oli. Jeesus *oligi* Jumala ilmutus” [169:4, 1856.2].

“Selle mälestus-õhtusöömaaja sisseseadmisel kasutas Meister, nagu see tal tavaks oli, mõistujutte ja sümboleid. Ta kasutas sümboleid sellepärast, et soovis õpetada mõningaid suuri vaimseid tõdesid niiviisi, et tema järeltulijatel oleks raske tema sõnu täpselt tõlgendada ja neile kindlaid tähendusi omistada. Nii püüdis ta vältida oma õpetuse kristalliseerimist järgmiste põlvkondade poolt ja vaimsete tähenduste sidumist traditsioonide ning dogmade surnud ahelatega. Ainsa kogu oma elumissiooniga seostatava tseremoonia või sakramendi sisseseadmise püüdis Jeesus igati neile tähendustele vihjata ja mitte siduda end täpsete määratlustega. Ta ei tahtnud hävitada individuaalset arusaamist jumalikust osadusest täpse vormi kehtestamise teel, ta ei soovinud ka piirata uskuja vaimset kujutlusvõimet selle surumisega formaalse raamidesse. Pigem püüdis ta vabastada inimese uuestisündinud hinge

uue ja elava vaimse vabaduse rõõmsatele tiibadele” [179:5, 1942.3].

“Seega peame selgelt tunnistama, et ei kuldset reeglit ega õpetust mittevastupanust ei saa kunagi päriselt võtta dogmade või ettekirjutustena. Neist võib aru saada ainult sel teel, kui neid elada, mõista nende tähendust ühe inimese armastavas kokkupuutes teise inimesega suunava Tõe Vaimu elava tõlgendamise kaudu” [180:5, 1950.6].

“Kui tõde liigendada, osadeks lahutada, eraldada ja liiga palju analüüsida, muutub see sageli segadusttekitavaks ja isegi eksitavaks. Elav tõde õpetab tõetsijat õigesti vaid siis, kui seda võetakse tervikuna ja elava vaimse reaalsusena, mitte ainelise teaduse tõsiasjana või vahendava kunsti inspiratsioonina” [195:5, 2075.5].